

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PK XI

4. 45 (1252).

ВІСНОК, 16. КВІТНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, APRIL 16th, 1929.

No. 45 (1252).

VOL. XI.

ВІЦЕКРОЛЬ ІНДІЇ ЗНЕХТУВАВ ІНДІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ І ВИДАВ РОЗПОРЯДОК ПРОТИ КОМУНІСТІВ

ГОЛОВА ПАРЛЯМЕНТУ ПАТЕЛЬ РІШИВ, ЩО ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПУБЛИЧНЕ БЕЗПЕЧЕНСТВО Є НЕ НА МІСЦІ.

В парламенті кинено для провокації дві бомби, щоб добитися ухвалення законопроекту проти комуністів. — Голова парламенту не дозволив на дебату над законопроектом в той час, коли відбувається процес комуністів. — На підставі розпорядку віцекороля уряд Індії зможе депортувати комуністів без ухвали парламенту.

Ми повідомляли вже в нашій газеті, що в другій половині березня в Індії переведено масові арешти комуністів і трейд-юніонних провідників. Рівночасно націоналістичні послі в індійському парламенті, які домагаються самоуправи для Індії, робили обструкцію, щоб не допустити до ухвалення закону проти комуністів, який вже раз був відкинений парламентом в місяці лютий.

Проти арештованих комуністів мав розпочатися процес в місті Мірут, а в той сам час на денний порядок в парламенті знову прийшла справа законопроекту проти комуністів. Виринувало питання, чи порадились дебатовати над законопроектом в той час, коли в Міруті судять комуністів. Під час дискусії над цим питанням в парламенті прийшло до деякого замшання й остаточно голова парламенту, В. Г. Патель, закінчив дискусію тим, що сказав, що видасть своє рішення в цій справі.

Голова парламенту Патель належить до тих індійських націоналістів, що домагаються самоуправи для Індії. Його со- партійники зводили боротьбу проти законопроекту, що є зверненні проти комуністів. Знову ж уряд Індії, який є агентом британського імперіалізму, за всяку ціну хоче провести закон проти комуністів, що борються за визволення Індії з британського імперіалістичного ярма. Така є рідниця між становищем голови парламенту а урядом Індії.

Індійські націоналісти, які заступають інтереси індійської буржуазії, не з любови до комуністів виступають проти законопроекту, що звернений проти комуністів. Роблять вони це в своїм власній інтересі, бо ухвалення такого законопроекту скріпило би владу британського імперіалізму в Індії. В боротьбі проти імперіалізму націоналістична буржуазія йде разом з пролетаріатом, бо не допомагає їй скинути чужинське ярмо. Після захоплення влади в свої руки, вона розправляється з пролетаріатом не гірше імперіалізму, як це найкраще можна бачити в Китаю.

БОМБИ ПОРАНИЛИ КІЛЬКА ОСІБ У ПАРЛЯМЕНТІ.

В понеділок, 8. квітня, голова індійського парламенту Патель мав видати своє рішення, чи він дозволяє на дебату над законопроектом проти комуністів. Коли він встав, щоб проголосити своє рішення, в парламенті вибухла бомба, а за хвилину друга. Кілька осіб було легко поранених, між ними сер Джордж Шустер, фінансовий член ексекютивної ради губернатора. Сер Боманджі Даял був тяжче урешений. Двох чоловіків, що кинули бомби, негайно арештовано, бо вони навіть не пробували втікати й віддалися в руки поліції.

Помимо цього інциденту голова парламенту Патель рішив, що дебата над законопроектом має бути відложена до часу закінчення процесу проти комуністів. Він доказував, що дебата в теперішній час викличе упередження до комуністів і відібється некорисно для них на розправі. Урядові послі настоявали, щоб зараз дебатовати над законопроектом, і домагалися, щоб у що справу вмшався намісник короля. Парламент відложено до четверга, 11. квітня.

"СОЦІАЛІСТИЧНА РЕСПУБЛІКАНСЬКА АРМІЯ" В ІНДІЇ.

Депеші з Індії кажуть, що разом з бомбами кинено летючку, підписану Бальраджом, "почесним шефом Гіндустанської Соціалістичної Республіканської Армії". Зі змісту цієї летючки виходило би, що це якась анархістична організація. Однак самі депеші з Індії кажуть, що обі бомби були слабенькі і не могли зробити великої шкоди. Це підтверджує згоду, що кинення бомб було звичайною провокацією, щоб викликати ворожий настрій до революційних елементів взагалі, а комуністів зокрема, та добитися ухвалення закону проти комуністів.

Депеша з Делі, в Індії, до лондонської консервативної газети "Таймс" виразно каже, що летючка, яку розкинено в парламенті під час вибуху бомб, "ясно показує, що натхнення прийшло від Радянського Третього Інтернаціоналу". А далі "Таймс" каже, що "першим наслідком цієї спроби тероризувати уряд Індії буде правдоподібно негайне ухвалення законопроекту про публічне безпеченство". Хоч в летючці нічого не згадується про комунізм, а, навпаки, вона є анархістичного змісту, і хоч кожна політично грамотна людина знає, що комуністи не кидають бомб у парламентах, — проте кореспондент консервативної англійської газети свідомо звязує цю аферу з "Радянським Третім Інтернаціоналом", щоб досягнути свою ціль.

ПОЛІЦІЯ КАЖЕ, ЩО ВИКРИЛА АНАРХІСТИЧНУ ЗМОВУ.

Депеша з Делі від 12. квітня доносить, що після вибуху бомб у парламенті поліція викрила анархістичну конспірацію, що була поширена по цілій Індії. Вона каже, що "Гіндустан-

ське Соціалістичне Республіканське Товариство" таємно змагало до повалення британського правління в Індії. "Вона вже розіслала листи, в яких загрожує смертю умірованим політикам і пояснює іншим, що проти їх імен поставлено чорні знаки з наміром майбутнього покарання". Ця депеша найкраще показує, що кинення бомб, яке було ділом анархістів чи провокацією влади, умисно звязується з Комуністичним Інтернаціоналом, щоб здати комуністичний рух в Індії.

В четвер, 11-го квітня, індійський парламент зібрався знову, перший раз від часу вибуху бомб на понеділковій сесії. Помимо скаженої кампанії проти комуністів за попередніх кілька днів, голова парламенту Патель зараз при відкритті сесії рішив, що законопроект про публічне безпеченство є не на місці. Є це той сам протикомуністичний законопроект, що надав би урядові право депортувати комуністів.

ВИДАВ РОЗПОРЯДОК ПРОТИ ВОЛІ ПАРЛЯМЕНТУ.

Розуміється, з таким рішенням голови індійського парламенту британський імперіалізм ніяк не міг погодитися, хоч британська буржуазія хваляється, що Британія є матір'ю парламентів. Лорд Ірвін, намісник англійського короля в Індії, зараз на другий день, в п'ятницю 12. квітня, пішов понад голови обох палат індійського парламенту і видав розпорядок, який дозволяє проганяти з Індії всіх комуністів, що не є британського походження. Лорд Ірвін сказав, що своє право до видання такого розпорядку він опирає на "Говєрнмент оф Індія Екть".

Так за одним почерком пера офіційний представник британського імперіалізму в Індії скасував усі правила індійського парламенту й рішення його голови та надав урядові Індії право депортувати комуністів, хоч більшість буржуазного парламенту була проти цього. Це в буржуазній мові називається демократичне правління й опіка великих держав над менше розвиненими народами.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД ЗАБОРОНИВ КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 9. квітня. — Сюди доносять, що під час сутички між комуністичними демонстрантами а поліцією та жандармерією в Темешварі вбито одного поліцейського й поранено трох комуністів і п'ятиох жандармів.

Румунський уряд розвязав Комуністичну Партію Румунії й заборонив комуністам влаштувати мітинги та вести пропаганду.

БУКАРЕШТ, 10. квітня. — Кількасот комуністів напали на поліційну стацію в Перешанах, щоб визволити з арешту

ПОВСТАНЧИЙ КОМАНДАНТ ЗДАВСЯ АМЕРИКАНСЬКІЙ ВЛАДІ.

НОГАЛЕС, Арізона, 13. квітня. — Генерал Франціско Р. Манзо, один з командантів мексиканських реакційних повстанців, перейшов на американський бік і здався в руки американської імміграційної влади в Ногалес. У прикордонних місцевостях поширені вістки, що повстанчий рух цілком розгортається в стейті Сонора, своїй останній твердині. Разом з Манзом перейшов його особистий штаб з 15 офіцерів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОМАНДАНТ ОСТЕРІГАЄ.

ЕЛЬ ПАСО, Техас, 8. квітня. — Командант американських військ повідомив прикордонного команданта федеральної мексиканської армії, що американські летуни будуть бомбардувати мексиканські літаки, як тільки вони перелетять на американську територію, або будуть загрозувати американському населенню. Американська команда заявила, що їй важко розрізнити літаки федеральної армії від повстанчих літаків, тому вона буде обстрілювати всі мексиканські літаки без розбору.

МОНАХИНИ МАЮТЬ ВИХАТИ ДО ІСПАНІЇ.

МІСТО МЕКСИКО, 12. квітня. — Протягом 24 години агенти департаменту внутрішніх справ пересели низку ревізій у місцях релігійного характеру. При цій арештовано деякі особи й закрито будинки.

Між іншим зроблено рейди на два монастирі. В одному з них знайдено 10 мексиканських монахинь. Їм дано пересторогу, що вони порушують конституцію, і після того звільнено. В другім монастирі знайдено еспанських монахинь і дано їм 10 днів на виїзд з Мексика.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ МАЛЯРІВ У ТОРОНТО.

В суботу, 20. квітня, в год. 2.30 по полудні, відбувся в Лейбор Темпл у Торонто мітинг скликаний 151 і 1014 людьми Інтернешинал Бродергуд оф Пейнтерс енд Декорейторс оф Америка.

Малюрі зажадали від босів підвишки платні. Вони домагались дворічної угоди з платнею 90 центів на годину за перший рік і \$1.00 на годину за другий рік. Підвишка має увійти в життя від 1. травня цього року.

Недавно Інтернешинал Пейнтерс Юніон здобула около 200 нових членів. Однак в околиці Торонто працює около 3,000 малярів.

Усіх малярів, декораторів, шкарлярів і випусувачів написів запрошуються на цей мітинг. Вступна вкладка на цей мітинг є значно знижена.

Тепер є дійсна нагода для малярів полішити страшний умови в їхній професії.

АМАНУЛА ПРОДОВЖАЄ ПОХІД НА КАБУЛ.

ЛОНДОН, 12-го квітня. — Кореспондент "Дейлі Експресу" в Кандагарі повідомляє, що афганістанський король Аманула дійшов до Макура в своїм поході на столицю Кабуль, яку, хочє відібрати від бандитського ватажка Баца Саака, що проголосив себе королем. Повідомляють, що племена, ворожі до Баца Саака, нанесли йому тяжкі удари і що були зроблені численні спроби вбити його.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ НА КРИМІ.

ХАРКІВ, 9. квітня. — Раптове таяння снігу спричинило в Криму страшну повінь. Всі гірські ріки та потоки виступили з берегів. Бурилі струї води затопили багато сіл і татарських аулів у всьому гірському районі Криму.

В багатьох місцях залізничні тори залиті й ушкоджені водою. Рух потягів був припинений на довгий час. Річка Медек Чесма затопила частину вулиць міста Керч, де глибина води доходила до двох метрів. В евангелістському районі втопилося двоє селян. Шкоди, заподіяні повінню у виноградних та овочевих районах Криму, необчислимі.

ДОС НАЗНАЧЕНИЙ АМБАСАДОРОМ ДО АНГЛІЇ.

ВАШІНГТОН, 10. квітня. — В Білім Домі формально оповіщено сьогодні назначення бувшого віцепрезидента Чарлса Дж. Доса амбасадором до Великої Британії. Номінація генерала Доса буде вислана слідуючого тижня до сенату для затвердження.

Новий амбасадор, який є банкірським, був автором відомого репарацийного плану для Німеччини.

ГІНДЕНБУРГ ОДОБРИВ ПОЗИЦІЮ МІЛЛЕРА.

БЕРЛІН, 12. квітня. — Президент Гінденбург одобрив пропозицію канцляра Міллера, щоб включити до кабінету трох членів центрлістської партії. Вибраним партією до кабінету є оці: бувший канцлер Вірт, Теодор фон Герард та Адам Штегервальд.

КАЗИМИР СВІТАЛЬСЬКИЙ НАЗНАЧЕНИЙ ПРЕМІЄРОМ ПОЛЬЩІ.

В союмі ходять поголоски, що президент Мосціцький зрезігне через непорозуміння з Пилсудським.

ВАРШАВА, 13-го квітня.

Сьогодні оповіщено резігнацію прем'єра Бартели. Криза виникла з фінансових труднощів Польщі і загострилася до крайності відкритою війною Пилсудського з союмом. Полковник Казимир Світацький, міністер освіти в кабінеті Бартели, зівав назначений новим премієром.

ВАРШАВА, 10. квітня.

У союмових колах поширюється чутка, що президент республіки Мосціцький зрезігне. Він стоїть на становищі створення нового парламентарного уря-

ду. Пилсудський протривить цьому й хочє формувати кабінет зі своїх прибічників, не рахуючися з партіями союму.

Мосціцький виїхав з Варшави до свого маєтку. Всі чекають, що тепер робитиме Пилсудський, який так рішуче виступив у пресі проти союму. Вся преса, крім нечислених прихильних йому газет, рішуче осуджує виступ Пилсудського проти союму.

Маршалок союму Дашинський заборонив продажу горілки в ресторанах, що знаходяться в союмовій будинку, бо багато послів за багато пють.

КОРОЛЬ ЮГОСЛАВІЇ УСУВАЄ З АРМІЇ ПРОТИВНИКІВ ДИКТАТУРИ.

БІЛГОРОД, Югославія, 13. квітня.

Політичні й військові круги були надзвичайно здивовані оповіщенням, що король Олександр усунив зі служби генерала П. Пешича, шефа генерального штабу й найвишого військового офіцера в Югославії, трох командантів армійських корпусів і 33 інших офіцерів.

Генерал Мілан Міланович, майже незваний штабовий офіцер, був назначений на місце ген. Пешича, а інші генерали були замінені багато молодшими людьми.

В цім кроці додаються намір короля позбутися з армії елементів, що не годяться з його диктатурою.

В деяких місцевих кругах

висловлюють побоювання, що царі масові усування високих офіцерів можуть відкрити дорогу до військового виступу, такого як в 1903 році, коли тодішній король Олександр, королева Драга і п'ять їх близьких поплечників були вбиті офіцерами сербської армії.

ДЕСЯТКИ ОСІБ ПОРАНЕНО В СУТІЧКАХ.

ВІДЕНЬ, 9. квітня. — Під час фашистських демонстрацій та контр-демонстрацій у Відні поранено десятки осіб. Селяни партії домагаються загального роззброєння всіх шовіністичних організацій військового характеру, щоб в той спосіб запобігти горожанській війні.

БЕЛЬГІЙЦІ ЗДУШИЛИ ПОВСТАННЯ НЕГРІВ У ПІВД. АФРИЦІ.

КЕПІ ТАВНІ, Південна Африка, 6. квітня.

Недавно до преси дісталися звіти місіонарів про те, що тисячі негеського населення втікали від голоду, що настав у бельгійській Кофго, та що багато втікачів утопилося в непрохідних болотах, а сотки були пожертні вогонями і гнінами. Це лише незначна частина цілої історії, що стала відома аж тепер, історії одного з найновіших повстань Негрів південної Африки.

Тепер відомо, що ці тисячі Негрів, що емігрували з око-

лиць навіщених голодом, утікали не тільки від голоду, але й від бельгійських та англійських жовнірів.

Це страшна історія умисного виголоджування негеського населення на території Рунанда, де Бельгійці дістали мандат після війни. Бельгійці відібрали від Негрів землю і залишили для себе, а Негрів хотіли поробити рабами, що задурили працювали-б на землі в мідних шахтах. Це довело Негрів до бунту і цей бунт затопили в крові бельгійські та англійські імперіалісти.

ФАЄРМЕНИ ВИМАГАЮТЬ ПІДВИШКИ.

На засіданні міського комітету платні й законодавства у Вінніпегу відчитано листа від фаєрменів (пожарної сторожі), в яким вони заявляють, що незреклися свого права до загальної підвишки платні через прийняття одного дня відпочинку в тижні.

В листі сказано, між іншим, що від 1914 року платня фаєрменів збільшилася на 31.8 про-

цент, в той час як кошт життя збільшився на 58 проц. За той час піднесено також платню інших робітників у Канаді, після обчислень департаменту праці, на 88 проц., а фаєрмени в Торонто й Монреалі дістали підвишку платні на 77.2 і 78.9 проц. Коли взяти все це на увагу, то фаєрмени у Вінніпегу мають повне право домагатися підвишки платні.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A SHARE STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видве Робітничо-Фармерське Визвольне Товариство, зликоворюване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня вистається в Українськми Робітничім Дому, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ТАК СКАЗАВ ДЕСЯТИЙ З'ІЗД ТУРФДІМ.

"Вислухавши звіту представника відділу з Торонто, що на У.Р.Д. тої місцевості тяжить поважна сума догву як товаришам, так і банкові, З'їзд ухвалює перевести двотижневу всеряеву кампанію від 15. до 31. травня 1929 р. на сплату догву У.Р.Д. в Торонто, і поручає ЦВК дати заклад до цієї кампанії в українській робітничо-фармерській пресі".

Така є ухвала Десятого З'їзду ТУРФДІМ. Вона каже нам, що наближається час її виконання. Щоб її виконати — треба до неї приготуватися. На приготування залишається заледво місяць. Від приготування залежить і саме виконання. Поки відвідні органи наших організацій про це скажуть більше, ми пригадаємо всім відділам ТУРФДІМ, братнім організаціям, читачам нашої преси про цю ухвалу Десятого З'їзду ТУРФДІМ. Пригадаємо не лише, як ухвалу, виконуємо не лише формальність, але пригадаємо про ту невідкладну справу, яку всі ми мусимо виконати згідно Укр. Роб. Дому в Торонто.

Те, що на Укр. Роб. Домі в Торонто тяжить довг — для нас не нове. Те, що той довг дуже поважаний — також нам відоме. Але те, в якому положенні зараз є наші товариші в Торонто з цим довгом — не всім відоме. Ви, товариші, пригадуєте собі, як заради по збудуванню Укр. Роб. Дому в Торонто, на донос місцевих українських полів і патріотів, міська влада не дала нашим товаришам дозволену, що їх звичайно дається всім публічним сцям. Всім дається, а українським робітникам — ні. Була ця справа й в суді, була на тому суді й "добродії" з своїм попом. І дайсесу такі не дали. Насилу вдалося товаришам вибрати театральний дайсес.

Майже всієї поборожі парафіяни знову почали кампанію проти Укр. Роб. Дому. Внаслідок цього заборонено в Укр. Роб. Домі недільні концерти. Сказали, що гріх. Хоч тим самим християнам не гріх в неділю давати концерти, відштовпувати забави й т. ин.

Та на цьому не скінчилося. На початку лютого торонтоńska поліція віддала розпорядження, яким заборонила публічні мітинги в "чужих мовах". Це був найповніший удар для наших товаришів в Торонто. Розуміється, це тільки про людське око сказано "в чужих мовах", бо на ділі заборонено публічні мітинги радикальних робітників і в англійській мові.

Що-ж це значить? Це значить, що нашим товаришам в Торонто замкнено уста. Не у фашистській Польщі, не на окупованій польською шляхтою українській землі, але в Торонто, в місті "демократичної" країни. Наші товариші в Торонто не можуть сквитати масового віча і поговорити до робітників про довг своєї інституції. Ім це заборонено. Тому то ми з подвійною енергією про цілий Канаді повинні голосно заговорити до робітництва й фармерства і у двох тижнях від 15. до 31-го травня поспішити своїми жертвами на сплату догву Укр. Роб. Дому в Торонто.

Готуйтеся, товариші й товаришки, до цієї кампанії! Переказуйте про неї своїм знайомим. Змобілізуйте свої організовані сили. Дайте товаришам в Торонто нині, в їхньому тяжкому положенню, матеріальну допомогу! Два тижні травня — це два тижні нашої широкі праці на сплату догву Укр. Роб. Дому в Торонто!

ЗАСУД КОМУНІСТІВ І ПАТРІОТИЧ-НА ХРУНІЯДА.

В половині березня в місті Луцьку на Волині під Польською шляхетським суд засудив 20-ох українських селян на доволітню в'язницю (від 2-ох до 10 років) за приналежність до Комуністичної Партії Західної України. А зараз-же після цього засуду знова почалися на Волині нові масові арештування.

Нового в цім для нас нічого нема. Ми привикли вже кожного дня, чи кожного тижня читати про поодинокі та масові засуди українських селян і робітників, комуністів, під Польською шляхтою боїться тіні комунізму й за саму лише принадлежність до комуністичної партії судить на 10-літньої в'язниці, або на розстріл. Однак цим вона комуністів не застрашить. Не тільки не застрашить, але ті скажені репресії родять нових борців, нових героїв. Комуністи, молоді селянські хлопці, стаючи перед польським судом, не криються із своїми переконаннями, не боїться польських тюрем — вони в очі суддям кажуть, що вони комуністи, що вони боряться за повалення польсько-шляхетської влади й за прилучення українських земель до Радянської України.

Таке становище революціонерів льяке не лише польську шляхту, але й українську ундо-патріотичну хрунїяду. Українські патріоти, так само, як і польська шляхта, думали, що засудами, розстрілами, катуваннями в тюремних мурах, вони вбють комуністичну ідею, відстрашать українські працюючі маси від комунізму.

Гірко розчарувалися. "Ми людям в їх розпучі партійні

иряки причіпаємо й здвигаємо плечима, коли на місці одного шораз иний ярлик бачимо" — лише ундо-фашистський львівський "Новий Час" з 25. березня. Унівський хрунї дивується й льякається комунізму, він попадає в розпучу гірше за польську шляхту, він кричить, як божевільний, коли чує, як українські комуністи перед польським судом — хоч "процес показував ім, що вони будуть засуджені... один і другий і десятий представляє себе — комуністом (слова "Нового Часу"). У своїй люті жовтоблукитний хрунї починає кинити, насміхатися з засуджених комуністів, радити з того, як польська шляхта карає найкращих синів трудового українського народу. І проте це йому втіхи не дає і він ("Новий Час") далі безпородно репетує:

"А він комунізм ширитися. Ширитися як розпуча, як безрадність в тяжких умовах, як надія на поміч з сходу. Ширитися як протиставлення розгартішові, який панує в нашому українському громадському життї, ширитися облудно як українська національна революційність, як стремління до власної держави".

Ось чого боїться ундо-хрунї! Боїться, бо, не дивлячись на Ферор польської шляхти, якому своїми провокаційними доносами-допомогатю українські патріоти з унда, комунізм таки ширитися. Даремні заклики "Нового Часу" до своїх "політичних провідників", щоб вони "нешукали шумовиння для збільшування своїх партійців", але щоб "шукали собі спільників серед "здорових елементів" і "створили-б один національний табір" — проти кого думаєте? Проти польської шляхти? Ні, проти комуністів.

Ось до чого докотився український патріотизм під польською шляхтою. Але одно забувають ундо-патріоти: їхній "один національний фронт" з польською шляхтою, це більше відкриває очі й це більше спричинить до ширення комунізму.

АВТОМОБІЛЕВА ІНДУСТРІЯ НА СТОПІ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.

Військові експерименти з троками канадського виробу.

(Докичення.) Канадські фабриканти співробітничать з воєнним департаментом.

Переводячи інвестиції дали над найповнішими розвитками відносно механічних транспортних автомобілів, зроблено дієні проби. Мета була — переконатися про величезну користь "тих автомобілів для військових цілей так підчас мира, як і в часі війни, як теж заохотити введення тих же в загальне комерційне уживання в Канаді. В цих пробах уживано автомобілі, куплених департаментом, як також і "тих автомобілів, що ширсередчоно були віддані на проби канадськими фабрикантами". Докет заявляє, що в загально знапоно справою, що на самім початку мобілізування ар-

ВИРОБЛЯЮТЬ СПЕЦІАЛЬНІ ТАЕРИ.

Щоби не датися перештати фірмі Готфредсон, як теж з широким отвореним очима до багаті торговельні можливости, фірма Лейланд теж ширсередчоно предлажила Департаментові Народної Оборони свої шість-коленні автомобілі до випробування. Автомобілі Готфредсона випробовано в тім самим часі. Трок був збудований після данних планів. (Зверніть увагу на тождяність троків, які уживаються британським воєнним офісом.) Два і пів тоновий трок, який був збудований у Вокервил, Онт., виявив підчас проби велике уліпшення в порівнанні з існуючими вже канадськими самоходами так далеко, як це відноситься до його механізму — в його задних чотирох колесах.

Все-ж таки показались деякі труднощі, каже капітан Докет. Отже, щоби ці труднощі не гальмували спроби нашої пануючої класи коли ввійне війна винайдено спеціальну форму таєри. Як це капіталістичні підприємства працюють рука в руку з творцями війни? "Донльоп Робер Компані" в кооперації з Воєнним Департаментом випродукувала таєр з ривкаками, який має ту прикмету, що має велику силу тягнення на слизкій землі... Це велике уліпшення в винаходах, які є в буденнім уживанні".

СНІГОВІ ПРИЛАДИ ПРИДАДУТЬСЯ ДЛЯ ПРОТИ-РАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.

Колі Форд стоїть на чолі своїх трактором, це ще не значить, що він є відгороджений від продукції троків. Пробують спеціальні прилади до снїгу. Вони є спеціально призначені для принасування на стандартних автомобілевих сподах Форда і улежшуют значно їзду через фармерські дороги. "Форд, заосмотрений в цей прилад... і його робота через глибокий снїг, чи то твердо на-

війни, то не можна припускати, щоб вона наїхала на Злучені Держави. Але Британія левно буде потребувати снїгового приладдя коли Канада стала б центром війни, або коли Британія заатакувала б голлову, вкрити снїгом країну — Радянській Союз.

Такого механізму не можна випробувати в ніякій часті Британії. Отже можна сміло припускати, що воєнний департамент мав голлову на думці Радянській Союз, коли розсіджував справу снїгового автомобіля.

Наші обсервації відносно позакулівської роботи відкрили, що Мекензі Кінг є активним співробітником Балдвіна. Обши офіцерами. Бритійське воєнне міністерство має тут двоох своїх експертів, які мають вимуштувати сирових канадців. Премієрові Аалберті, Бравалі, дано було минулої осені привілей бути свідком пробування шість-коленних троків на берегах Тихого океану. Ведеться ідеологічна кампанія, щоб переконати ав-

томобілевих фабрикантів про потребу вироблювання після плавів воєнного міністерства.

СВЯТИЙ ЗАСІБ. (Фейлетон.)

Ще не дуже давно тому були в моді союзи потріпні. Тепер увійшли в моду союзи подвійні.

Що моду запровадив ніхто иний, як сам Беніто Муссоліні.

Добродії Беніто вже давно зазірничав, що між кольором його чорної сорочки і кольором реверенди папи римського рідинці немає.

Є рідинця тільки в розмірі. Коли-ж так, то чому-б не обесюзитися? В едності-ж сила!

Такий союз мав доломити Беніто і провести своєю програму до кінця. Свою програму Беніто виробив ще перед захопленням влади в Римі 10 літ тому назад.

Це була, як сам Беніто писав тоді, програма "революційна і бездемогі".

Тепер-же мені потрібна тільки допомога папи і "революційна бездемогі" буде закінчена.

Правда, кінець виходить вже надто чорним, але це Беніто не льяке. Реакція ні Беніто, ні папа не боїться. Значить і термидора також нема потреби боїтися. І от почалося сватання.

Заручини відбулися перед тим, як Нобіле мав летіти до лівінського бігуна. Правда, веселість тих заручин дещо полецували прокляті більшовики.

Але Беніта так тягнуло до папи, що така пустячна справа не перешкодила.

Союз заклочили. — Viva! Viva!

За подвійним союзом великого розміру почалися союзи менші. У трох стейтах Злучених Держав законодавці увійшли в союз з чорними реверендами.

І ці союзники прогосудили війну всім наукам і всім... малпам.

Власне кажучи всім цю винен пра-праділ Ной. На якого біса взяв він на свій ковчєв малпу? Навіть не одну, а пару!

З рештою й Ной дуже обивувачувати не можна. Бо, пзперше, мала мала і могла сама залізти на ковчєв, а по друге — як Ной мій знати, що в майбутньому денкі люди стануть полами й будуть провадити війну проти малп?!

Тепер мода на подвійні союзи досягла й нас у Вінніпегу. Фашист В. увійшов в союз з місцевими попами. Не з доволіосними і патлатими йолупами домашнього виробу, а з обстриженими джентламенами... вузьких білих комірчилах без краваток.

В. скликав мітинг. Обстри-

пеклом... Та ще й після смерті. І попи рішилися на останній засіб. Засіб цей старий і певний.

Правда, одному лише цареві Миколі він не допоміг... А всім иншим цей засіб допомагає, як потоплючому стебелника.

Цей засіб — поліція. Балакає я із своїм приятелем... На адвоката він вчиться. Кажє він мені, що банкрутам попицца допомагати "бей-лиф", а не поліція.

Хто зна — може він і не знає. Він-же ще не зовсім адвокат. Але все-ж таки мій приятель каже, що попи, той... переланкає.

І почали закликати поліцію. І за політишенів також не забули.

Попи казали, що політишенів дуже суціль свої голови голосами. А це, на їх думку, також шкідить поширюванню фундаментальних ідей.

Ага, до цього союзу прилучився ще Рос. Не знаєте, хто такий Рос?!

Це-ж той самий Рос, що вивчав марксизм цілий останній десяти літ.

Той саміснїкий. І цей Рос після 10-ти літ остаточно переконався, що всему винна Москва. Не так Москва, як москвський рублі.

Колі-б не рублі, каже "марксист" Рос, то навіть за долари не можна було-б купити шері електричної компанії.

І наука про малпів не говорила-б.

Ось що то значить марксизм після Роса. А ось те, що є у Вінніпегу робітники, які злимо завидують коим (яких вони гудують і тримають в теплі), то це також тому, що Москва їх підкуплює рублями, щоб вони завидували коим...

Але тут може допомогти лише поліція. Святий засіб, який дає можливість віддати собі раду з усіма проблемами.

НІМЕЦІНУ РОЗДІГАЮТЬ ОСТАТОЧНО.

Пролетаріят мусить 58 років виплачувати за війну.

У колах комісії експертів (для перегляду німецьких репарацій) підкреслиють, що комісія працює тепер за надзвичайно-сприятливих умов і вважають, що можна буде безсередньо приступити до питання про розмір щорічних німецьких платежів.

Деякі експерти схильються на користь поділення платежів на дві частки. Перша частка має бути згідно з передбаченнями, умовною і її признається ся на сплату воєнних боргів. Первісний розмір її можна було-б встановити у сумі 900 мільйонів марок і підвищити до 1,700 мільйонів марок протягом 58 років.

Друга частка має бути безумовною. Призначається її на відшкодування, заподіяні воєнними діями. Вона має становити 1 мільярд марок на рік і виплачувати її повинно 37 років, причому цю частку можна комерціалізувати в формі позички. Всі ці цифри є, однак, тільки приближно, бо питання про розмір репараційних платежів офіційно ще не порушувалося.

НОВЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО В КИЇВІ.

У Києві засновано філію Української Асоціації фізиків. Ця Асоціація об'єднує фізиків, що провалять наукову й педагогічну роботу. За науковий орган Асоціація має журнал "Українські Фізичні Записки", що його видає в Києві Науково-Дослідний Фізичний Інститут. Асоціація має філії в Харкові, Києві, Одесі і Дніпропетровську. Київська філія має вже 50 членів.

Після пекла націоналізації, після пекла "снїдінг-ап" системи, після пекла безробіття — не так то легко вже після всього цього залакаєш тепер чоловіка

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

АВТОМОБІЛЕВА ІНДУСТРІЯ.

Багато води вилито по відношенню до коли почали вживати автомобіля, як засобу транспорту. Від тих часів коли скористі їзди автомобілем була обмежена, як наприклад в Англії, до 4-ох миль на год, з додатковим пониженням, що перешкоджає їзді чоловік пішки і нести червону фану, до нині велика різниця. Багато було змін в стилю і моделях автомобілевої індустрії, яка стала найголовнішою в Заулучних Державах, а на літні канадійського виробництва є п'ятою з ряду.

В початках був звичай виробляти автомобілі в індивідуальний спосіб. Перед 25-ма роками стандартизація не була знана. Опозиція муніципалів до механічного самоходу почала поволі усуватися, завдяки пропаганді "добрих делі", популяризації автомобілемішними компаніями, клубами і журналами. Це старе відношення до автомобіля зробило нині місце новому напрямку модерного міста — вислати своїх агентів до Заулучних Держав, захилявати гарні приміщення для туристів в різних містах, спорт ловити рибу, добри дороги, гарні дівчата і передовий "буз". Цей тури-

стичний бізнес приносить для таких міст, як Торонто і Монреал, міль. доларів місячно.

Матеріальний чинник.

Марксисті не мусять покидати своїх теорій, щоб зрозуміти цей розвиток. Для него був задалегідь важний матеріальний чинник, імено дешеві і відповідна газоліна на опад. Цей бичний продукт земної олії вживано зразу, як матеріал до освітлювання. Але досвід з висуваними машинами доказав можливість запрягти цю нову силу до вжитку. Європа мала свій перший практичний самохід около 40 років тому назад. В Канаді побачили перший самохід 2. квітня 1898 року. Із цього несправного "на колесника" (ветікулі), уможливленого існуванням газоліни, повстав модерний великан, який змінив лице світової політики. Спричинена ним боротьба за нафту і ровер Британії зі Заулучних Державами. Боротьба за ринки збуту нафта, в якій ми бачимо дві групи: Форда і Джеренал Моторс Корпорейшен, розтагачені вже на Францію, Німеччину, Англію і інші часті Європи, це виключаючи і британських доміній.

ВИСОКО-ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ НЕРЕГУЛЯРНЕ ЗАНЯТТЯ.

В Канаді автомобілева індустрія є високо тростифікована і сягає майже ступеня монополії, бо тут є лише 11 фабрик, що виробляють або складають автомобілі. Капітал воложений в автомобілеву індустрію підскаков раптовим кроком з один і три чверти мільйона в 1910 році до \$88,831,668 в 1927 р. Ця сума стає широз більшшою, завдяки дальшому вкладові приходів. Форд і Джеренал Моторс є перші, а Крайслер третій в канадійській продукції. Хоч і автомобілева індустрія є високо охоронена дитом і вона, маза значний розріст бізнесу, та виробництва, однак є деякі показники, що в ній повториться незабаром занепад 1921—1922 років. Це буде не лише в Заулучних Державах, але й в Канаді, де фабрики є в стані випродувувати багато разів більше автомобілів, як їх можна продати. По тому бачимо в автомобілевій індустрії приспичення праці "спіндінг-ап-систем" (і нерегулярність заняття, якою ця індустрія є характеристична. "Монтлі Лейбор Ревю", видавший американським департаментом праці, за лютий 1929 року, ка-

же навіть отверто, що автомобілева індустрія показує найбільшу нестійність заняття із всіх промисловостей, розсаджуваних досі департаментом в його студіях над тим питанням.

Не лише що ціла індустрія, як така, знаходиться в поганім доложенні, але нерегулярність і нестійність праці є в ній притом майже у всіх фабриках, які просліджувано. А це так відноситься до Канади, як і до Заулучних Держав.

Можна сміло сказати, що найголовніші фабрики автомобілів знаходяться в Онтеріо: Фордова фабрика в Форд Ситі, з філіями в Торонто, Монреалі і Вінніпегу. Джеренал Моторс в Ошаві (з недавно отвореною фабрикою в Ріджайні, як знак зміни дотеперішньої програми). Виліс-Оверленд, Дюран і Додж, це торонтоські фабрики. Стюдбейкер і Крайслер фабрики є в Бордер Сіті. Остання відкрила недавно нову фабрику, в якій zatrudнятиме 2,000 робітників. Годфредсон трок є в Вокервіллі під назвою "Трокс енд Парте Лимітед". Зміна наступила в наслідок непорозуміння з ма-

тірною фабрикою в Заулучних Державах над справою фінансів. Контроль "Трокс енд Парте Лимітед" мала-б бути ціло-канадійська, але реорганізація означає багато більше, як зміна імені. Фірма має звязки з департаментом національної оборони в Оттаві і виробляє шість

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ЗРІСТ ІНДУСТРІЇ.

Як швидкий був зріст цієї галузі промисловості — можемо бачити з статистики автомобілевої продукції. В 1905 році зроблено лише 117 автомобілів. В часі від 1906 до 1911 вироблено їх вже 135,000. Порівняйте це число з 31,287 самоходами, виробленими за місяць лютий цього року. Вартість самоходів за поверх 12 років (1904—1916) була лише сто мільйонів. Вартість за один 1928 рік була майже 152 мільйони — рекордова сума, яка є більша 18 процентів щодо числа і 24 процентів щодо вартості в порівнянні до 1927 року!

Надвартість, втворена робітниками в 1917 році в сумі \$18,830,453, зростає до суми \$40,348,757 в 1928 році. Ця сума відноситься лише до тих автомобілів, що вже зложені. Тут не говоримо про суму вартості ковальних мінералів. Загострення конкуренції між ріжними капіталістичними групами спричинило постійне обниження ціни на автомобілі. То-

му не можна вказати прямо в доларах і центях визиск робітників в автомобілевій індустрії при помочі "спінд-ап-систем", яка характеризує автомобілеву продукцію. Це стане нам ясніше, коли провіримо число автомобілів, які вироблено: 5,475 робітників виробило в 1917 році 66,246 автомобілів, тобто 12.1 авт на особу; 11,063 робітників в автомобілевій індустрії в 1927 році виробили пересічно 16.18 автомобілів на робітника. Це є збільшення на поверх 4 автомобілів на робітника на рік! Але це нік не говорить нам ще цілої історії, бо рік 1927 був роком, коли Форд перебудував свою фабрику і швидко почав виробляти новий модель своїх автомобілів. Нема найменшого сумніву, що скали експлоатації в 1928 році була далеко більша, як в 1927 і це покажуть статистичні дані, коли будуть вже під руками. А вже 1929 рік зажене в тій всі попередні роки під тим зглядом. Це є певне;

нам цікаво буде довідатися про великі кількості матеріалів, яких зужито в автомобілевій продукції. Протягом 1927 року зужито 3,528 тон м'якого заліза; 13,245 тон залізного спіжу; поверх 10,000 тон сталевого спіжу; 13,577 тон сталевих плит; 4,255 тон іншого сталі; близько 52 мільйонів лінійних футів дерева і олова, алюмінію, міді, цинку, бабіту і т. д. всього вартості на \$2,457,368. Про ровер (гузових частин автомобілів на суму \$27,465,642 в 1927 р., тобто збільшення на на поверхі три мільйони від попереднього (1926) року. Висв автомобілевіх частин в 1926 році зменшилася на приблизну суму \$5,500,000, а в 1927 році зменшилася на \$4,153,867. Але про це ми поговоримо ще більше в інших місцях.

ЗАНОРДОННА ТОРГОВЛЯ.

Порівнюючи 1926 рік до 1927 року, бачимо, що вивіз був менший, а довіз більший.

В 1926 році вивезено 95,000 автомобілів і трюків з Канади, які вартували \$33,000,000. В 1927 році вивезено лише 60,000 самоходів приблизно вартості в \$29,000,000. За цей самий період часу ввезено 28,544 самоходів вартості \$24,882,000 в 1926 році, а 36,630 самоходів в 1927 році вартості \$31,542,400. За цей час ввезено складова частин автомобілів на суму \$27,465,642 в 1927 р., тобто збільшення на на поверхі три мільйони від попереднього (1926) року. Висв автомобілевіх частин в 1926 році зменшилася на приблизну суму \$5,500,000, а в 1927 році зменшилася на \$4,153,867. Але про це ми поговоримо ще більше в інших місцях.

Важко буде довідатися про великі кількості матеріалів, яких зужито в автомобілевій продукції. Протягом 1927 року зужито 3,528 тон м'якого заліза; 13,245 тон залізного спіжу; поверх 10,000 тон сталевого спіжу; 13,577 тон сталевих плит; 4,255 тон іншого сталі; близько 52 мільйонів лінійних футів дерева і олова, алюмінію, міді, цинку, бабіту і т. д. всього вартості на \$2,457,368. Про ровер (гузових частин автомобілів на суму \$27,465,642 в 1927 р., тобто збільшення на на поверхі три мільйони від попереднього (1926) року. Висв автомобілевіх частин в 1926 році зменшилася на приблизну суму \$5,500,000, а в 1927 році зменшилася на \$4,153,867. Але про це ми поговоримо ще більше в інших місцях.

ЧОРНИЙ ВИГЛЯД ДЛЯ РОБІТНИКІВ.

В автомобілевій індустрії працює поверх 110,000 робітників; в одній лише групі робітників (Тайгербензін "Тайгер-мекерс") працює поверх 12,000, а 11,000 працює в про-

дукції гумових обводів до коліс. Дуже мале число тих робітників є організоване, коли говорити про цілу групу. Тому всі вони є практично на за-

високо централізованих і добре організованих корпорацій. Загальні прибутки тих корпорацій зростають постійно, хоч є велика конкуренція. Боротьба за ринки між перелюними групами шойно оформлюється.

Форд старається "скандинавізувати" капіталізацію в Форд Мотор Компані оф Кенед Лимітед. Це саме робить він з своїми фабриками в Англії і в Німеччині. Чому це так? Чому Джеренал Моторс Компанія проголошує пляни, які говорять про більшу продукцію з її фабрики в Ошаві? Зменшення експорту означає, що обидві ці компанії будуть битися не лише за чужі ринки збуту, але що вони задумують одна другу побідити. Між ними буде поведена війна ціи коштом, розуміється зашкитих в їхніх фабриках робітників, так тих що працюють в середній, як і тих, що працюють поза фабрикою. В Ошаві вже обнижено скалу платні, а треба сподіватися дальших обнижень, кажуть зажерено тамошні робітники.

В квітні Додж Бродерс в Торонто "пробувала" вже своїх робітників. Робітники почали протинаступ і Індустріялія Ювія Автомобілевіх Робітників Канади сказала "босам" покинути тримати руки при собі. Але вигляди є на гостру конкуренцію між капіталістами, а це витворює небезпечну ситуацію для робітників.

Як "боси" приготуються, так повинні приготуватися і робітники. Ціла автомобілева індустрія повинна бути організована. Кілька минулих років показали, що автомобілевіх рабів зушено з їхнього упривілейованого становища. Дальший замах на них, якщо вони захоплять їх неприготованими, зніпше їх в багно низької заробітної платні і обниження рівня життя.

В. Г. М. Моріарті.

ВСЯЧИНА.

Голодують. — В трох провінціях Китаю — Гонан, Шенті і Кінсью голодує 16 мільйонів китайців. Із проміть голодова смерть.

Найбільша в світі. — Найбільшою у світі бібліотекою є бібліотека Бритійського Музею в Лондоні. Вона має чотири мільйони томів книжок.

Пече. — Після підрахунків, пожари в Заулучних Державах приносять 1,000 доларів шкоди на мінуту. За останні п'ять літ пожари перевищили два з половиною мільярди доларів.

НАПЕРЕДОДНІ... (В Польщі уряд Бартеля зрезигнував. Сформовано новий уряд з генералів і треба сподіватися розгінання союму.)

Колеса стукають уперто й монотонно, І люди хиляться туди і знов сюди... І скрізь по Польщі затиши вагоні Розвозять із Варшави поїзди. В останній раз, панове депутати, Ви їдете країною без плати.

В останній раз з прекрасної Варшави Ви за дурничку їдете домів, В останній раз тепер жандарми браві В вас визнають країні владарів. Сьогодні сойм, сьогодні честь і шана, А завтра: гей, посуньтесь, проше пана!

Колеса стукають настирливо й уперто, І сумно депутати гомонять: "Пан маршал соймові напевне хоче смерті!" "Він хоче сойм несласвою скарати!"... І от на думку не спада нікому, Що маршал робить зовсім не по-аблому.

Чекайте-бо! Є практика на диво, На прочуд — хоч на весь тут світ кричи: І катування в мурах дефеєзиви, Арешти, розстріли, убивства убої... Та й маршал мі соймовіх депутатів Запакувати спокійно поза грати.

А замість того їдете додому (Ще й за дурничку, з гонором, в честь) І можете сховатися в солому, Або в ліс, од маршаа, втісти... Радійте-ж! Пошастило! І не платче, Хвалу співайте маршалові владі...

П. Стерня.

ПІД РУМУНСЬКИМ ЧОБОТОМ.

НОВА ПАРТІЯ-УКР. ПРАЦЮЮЧИХ МАС БУКОВИНИ.

Українська соц. демократична організація Буковини, яка підчас останніх виборів відірвалася від соц. дем. партії Румунії, тому що та остання пішла в один бляк з націонал-цараністами, розіслала на днів комунікат, в якому повідомляє, що згідно з постановою конференції відбутої 17. лютого вона перетворюється в окрему політичну партію під назвою "Партія українських працюючих в Румунії — "Визволення".

Конференція прийняла нову програму і статут для нової партії та вибрала центральний комфет з 21 членів. Партія ступить на становищі наукового соціалізму, а не прийняла його в свою назву з тих причин, що би з одного боку відмежуватися від соц. демократії, яка зрадила робітничу класу, а з другого боку щоб вибити зброю з рук всіх тих, які свідомо ширять баламутство називаючи партію комуністичною. Конфе-

ренція ухвалила видати маніфест, в якому буде представлена політична ситуація в Румунії і в якому поінформуватися про партію "Визволення". Партія видасть незабаром свій орган.

БУКОВИНА ШЕЗНЕ З ГЕОГРАФІЧНОЇ КАРТИ.

"Остаточно зредоговано про вимоги про адміністративну реформу. На підставі цього проекту буде Румунія поділена на 8 областей. До одної з тих вісьмох областей будуть належати Буковина й північна Бессарабія. Решта Бессарабії з півн. частю Молдавіи будуть творити дальшу провінцію. На чолі кожної провінції буде стояти особа з правами державного секретаря і правом участі на нарадах ради міністрів. Він буде називатися верховним генеральним комісар або генеральний адміністратор. Правительственні партії мали вже погодитися на цю реформу і вона має бути незабаром введена в життя.

"КРАСІН"
В
ПОЛЯРНИХ ЛЬОДАХ.
НАРИС М. ШПАНОВА

(Продовження.)

Лівий беріг тікає з очей, і світло-блакитна хвиля розмашисто котиться від Німецького моря, де далі сердитше наскокуючи на нас.

Південь 20. Помінаємо Скаген, де знову кілька ботиків і моторів з червоноцокими фрекен виходять нам назустріч.

Грона білих беретів з чедрацькими короткими хвостиками на маківках кивають задрикуваті з круглих палуб. Одна із фрекен кинула нам на борт квітку. Цю першу за наше плавання квітку ми поставили в кают-компанії, і вона дожила до самого Бергена.

21. червня беремо норвезького лоцмана на острові Утсрєд. За останню ніч береги дуже змінилися. На зміну палесковатим жовтим дюнам з'явилися високі сірі скелі, подекуди вкриті темними плямками чатинного лісу.

Оспівана природа Норвегії примусила вилізати з душини кают мало не весь екіпаж, і, як завжди на такі випадки, на кормі збиралася кочегарська оркестра. Мандоліни, гітари і просто водяний соловей шалює своє перелякване привітання берегам. Відзеркалене поверхнею води воно розноситься ген-ген далеко, притягуючи інколи увагу мешканців малосеньких будиночків, що коло самісінської води.

Після сірих хгиль Балтики, після жовтих

данських дюн краса норвезьких фіордів особливо гостро кидается в око і настільки захоплює увагу, що думки про експедицію, думки про Шпіцберген, Нобіле непомітно ступаються перед надзвичайною красою берегів. Ми підходимо до Берген-фіорду.

СТОЛІЦЯ МАКРЕЛІ І ПОЛТУСА.

Берген-фіорд.

Кажуть, що Берген-фіорд — одне з найкращих місць в Норвегії. Кризь вузькі ворота між крутими скелями входить "Красін" у фіорд. Залатий сонцем, під шапкою блакитного неба, цей фіорд менш за все нагадує північ — ті-ж самі зелені гори, те саме печуке сонце, те саме прозоре небо, яке можна бачити десь на берегах італійської Швайцарії; ті самі біленькі пароплавики з яскравими прапорами копірають гладеньку поверхню спокійної води.

Берегами фіорда тягнуться високі: невеличкі будиночки, доставлені іноді коло самісінської води, а іноді — високо над морем, на якійсь мальовничій кручі-скелі. Огорожі з каменю, чепурні пристані, багато службових будівель — все це доводять надзвичайну дбайливість мешканців. Між іншим, вперше доводиться нам бачити таку кількість прапорів, як в Берген-фіорді.

Тільки ближче до міста мальовничість картини порушується сірими будівлями фабрик, а коло входу в гавань, виділяючись на сонці алюмінієвою фарбою, підносяться круглі баки з яскравим написом "Тайгербензін".

Тайгербензін — це Стандард Ойл. В Норвегії оці офарбовані в срібний колір круглі баки із зірками на смугастому тлі — повсюди. Тут містер Детердінг виявив себе переможцем.

Відразу за поворотом коло срібних баків Тайгербензін відкривається нам назустріч широкий рукав Бергенської гавані. Коло входу, наче доторкаючись вітрилами води, розтяглися білосніжні яхти. Між ними, верещучи моторами, сновигають численні катери. Веселі хлопці з дітьми, з жінками, що керують веслами, безстрашно йдуть на перері нашій хвилі. Тут люди почувують себе на воді так само спокійно, як на твердому брукуві. Половину вільного часу вони віддають водному спорту.

Повільним ходом "Красін" входить в скопиче моторів і плюнок. Наче велетень, що боїться роздавити карликів навколо себе, обережно підпливає він до вугільної пристані-ліворуч, коло самісінського входу в порт.

Берген — це перший та й останній етап на нашому шляху на північ. Тут ми маємо додати до свого запасу вугілля Кардифу, що його повинен приготувати для нас італійський консуль.

Нетерпляче стежимо ми за тихим рухом "Красіна", — там на березі чекають на нас телеграми й листи. Однак, перед нами сила формальностей що до спуску на берег в жужо-земному порті, і нема надії на те, що сьогодні пошастить побувати в місті. Що чекає нас тут, де нас вважають за небезпечну заразу? Як приймуть більшовиків у першому порту Норвезького королівства?

Кілька катерів сновигають навколо "Красіна". Трап у нас піднятий; чекаємо на катер портового лікаря, що першим під'їздить до борту всіх суден, що надходять у порт. Нарешті, із-за повороту вибігає меткий моторчик з жовтим прапирцем. Незабаром сувородий ділод в широкому фетровому капелюсі піднімається до нас на корабель.

Чи можу бачити корабельного лікаря? Разом з нашим лікарем Средневським, норвежець іде в каюту, а ми ходимо, нічого не розуміючи: неже оцей ділод сам буде оглядати всіх 136 чоловіка.

Десять хвилин тягнуться, мов година. Нарешті, ділод з нашим лікарем з'являється на палубі. Він привітливо знімає капелюха, прощається і, спустившись на свій катер, їде до порту.

— Докторе, в чому річ? Неже сьогодні не будуть навіть оглядати?

— Нічого подібного, все закінчено. Портовий лікар розписався в спискові нашій команди і задовольнився з моєї усної заяви, що хорих у нас немає.

— Так що-ж, товариші, можна тепер і до "панів" на беріг?

— Перешкод, здається, немає ніяких. Однак, доводиться ще трохи почекаати, поки два буксири не притягнуть "Красіна" до набережної вугільної пристані. Ця процедура супроводжується дуже голосними переговорами норвезького лоцмана із шкпіперами буксирів. Вважаючи на інтонації лоцманового голосу і тим, як саме виконують його розпорядження на буксирах і на березі, він, мабуть, вибухає морськими "вузлами" таки чималенькими і таки достатньою переконливості.

На всю широчінь вугільної пристані під тінною далеко навислих над водою штахетів залізного крану — величезна висівка "Енгельсон і Сарс". Повз чорного під'їздяа до борту всіх суден, що надходять у порт. Нарешті, із-за повороту вибігає меткий моторчик з жовтим прапирцем. Незабаром сувородий ділод в широкому фетровому капелюсі піднімається до нас на корабель.

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВІДАЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ ПІД ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиний дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить і інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для працюючої жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиний журнал в українській мові для української роб-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повні часописи й журнали пошляйте або на ім'я й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Товариші й товаришки! Відновляйте передплату на "Укр. Робітничі Вісти"!

Начерк тезів про загальне положення й завдання Компартії Канади

КАНАДІЙСЬКА ПАРТІЯ ПРАЦІ.

(Продовження.)
Канадську Партію Праці утворено в першій повесній періоді (в періоді революційних зрушень працюючої класи, в періоді, який датується в Канаді від 1918 — 1921 років, коли то трейд-юніонний рух досяг своєї верхньої точки, а коли велике число нефахових робітників було організоване). Її утворили трейд-юніонні урядовці під напором мас. В періоді замаскованого соціал-демократії вони словами полірали К.І.П. і незалежну політичну акцію робітників. З піддадом трейд-юніонного руху та його "всхоплення" до розміру лише фахових робітників, з переходом працевластів до наступу на рівні життя робітників, з періодом отвортої співпраці юніонній бюрократії і соціал-демократів, з їхньою допомогою буржуазія "реабітувати" капіталізм при допомозі усунування комуністів з юній, як також невадалі змагання усунути Компартію з Канадської Партії Праці — реформісти перейшли отворто до розбиття К.І.П.

ЗАВДАННЯ КОМПАРТІЇ, НЕБЕЗПЕНА ВІЙНИ І СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ.

Боротьба проти небезпек імперіалістичної війни між капіталістичними державами і небезпек війни імперіалістів проти Радянського Союзу, мусить бути ведена систематично з дня на день. Цей боротьби не дається вести без розкриття паціфізму, який в сучасних умовах є поважним інструментом в руках імперіалістів для підготовки війни і для заслонювання цих приготувань. Не можливо буде вести цю боротьбу без розкриття "Ліги Націй", яка є головним оруддям імперіалістичного паціфізму. Остачою не буде можливо вести цієї боротьби без розкриття соціал-демократії, яка помагає імперіалізму заслонювати свої воєні приготування прапором паціфізму.

приєднані комуністичні частини і декілька малих трейд-юніонних локалів під впливом тех комуністів.
Реформісти на сході головно (Симпсон) стараються організувати федеративну партію праці з реакційних юній, які є під впливом мало-го гуртка соціал-демократів і Незалежної Партії Праці.
Задача компартії в шм періоді негайного вигляду дозрівання класової боротьби і зміцнення вроджених капіталістичних суперечностей, які наближають імперіалістичну війну і приготування атаки на соціалістичну вітчину, Радянський Союз, та більшого класового співробітництва соціал-демократами — є вести пролетарські сили в їх економічній і політичній боротьбі вперед під партійним проводом.

Канадська компартія є мала, вона не є вкорінена глибоко в маси, значна части її членства є пасивна, як членство на фармах і чужинських робітників, і тому небезпека ізоляції і сектаріанізму є велика. Цему мож зарадити через присвячення більше партійної уваги на фабрики, в яких робітничі маси показують замітні знаки відпорности на капіталістичний напір, через активізацію членства, через поширення нашого ідеологічного рівня і через скріплення нашого ослабленого впливу в старих юніях та через більш зусилля приєднати для партії більше членства, не лише обмежитися до масових мітінгів та пропаганди на розі вулиць, але через особистий контакт у фабриках.

Постійне демаскування фактами Ліги Націй, постійне перепертя для радянської пропозиції розброєння та розкриття "домашнього" уряду в цій справі (разом з інтервенціями в парламенті, попертими масовими демонстраціями на вулицях і т. д.); далі постійне проголошування фактів що до зброєнь імперіалістичних держав, що до розвитку їхньої хемічної індустрії, їхніх бюджетових видатків на воєні цілі, про тайні і явні змови і договори імперіалістів та їхню роль в Китаю; далі викривання брехні, поширюваної соціал-демократичними "реаліст-паціфістами" про ультра-імперіалізм і висвітлювання ролі постійного проголошування Лігою Націй про "наслідки" мінучої світової війни та про

тайні дипломатичні і військові приготування зроблені до неї; боротьба проти паціфізму у всіх його фармах і пропагування комуністичних клівів, головно клича поборовання свого "домашнього" імперіалістичного уряду і переміна імперіалістичної війни в війну проти панів імперіалістів; далі праця між жонірами і матрозами, встановлення зчєнок по шапах і врешті праця між селянством — оце є головні завдання всіх комуністичних партій в капіталістичних країнах (Резолюція 6-го Конгресу).
Повищі точки вказують в подробицях на завдання Компартії Канади в боротьбі проти імперіалістичної війни. Пропаганду про Лігу Націй панам Вудсвортом, Симпсоном, Брюсом, Муром і т. д. треба

зробити багатю більше, як лише побіда працюючих Радянського Союзу. Це значить найстрашніший розгром міжнародного робітничого руху в цілім світі і за цілий час його існування. Робітничий рух був би кофінений взад на десяти роки! Найстрашніша реакція розшалається по цілім світі! Побіда над пролетаріатом Радянського Союзу отворила б нову сторінку безпримірних складних завдань і зажертого контр-революційного терору. Тому оборона Радянського Союзу мусить бути одним із наших першорядних клівів в теперішній ситуації.

Розріст індустрії, головно в двох її секціях, які є близько споріднені і скласифіковані, як воєні індустрія (напр. нікель, мідь і інші), далі автомобілева, залізнична, хемічна, залізнична і т. д.; з яких кожна вказує на значний зріст — каже партія, з більшою революційною конечністю, як коли перетрим, велике і важке завдання організувати зростаюче число робітників в цих індустриях. Помимо очевидного факту, що в лекших мануфактурних промисловнях (як текстильна, обувяна, одягова і т. д.) наслідки раціоналізації радикалізує робітників дуже скоро (доказом наглі страйки, в яких партія повинна дати провід і організацію), партія повинна-б великий бруд, як би обмежилася лише в своїй діяльності на ці індустрії та недоцільно найбільше значіння від цю пору організу-

вати робітників названих по вище військових індустрій. Змагаючись атак на чужинських уроженців і атак на Компартію, як на партію "чужинців", атак на "Валуаса", атак в сенаті на українців, пересіддування радикальних "чужинців" в полях металевих шахтв Онтаріо, врешті залобора промов у "чужинських" мовах в Торонто — все це є звязані з приготуванням до війни (треба згадати на велике число чужинських робітників в тяжкій промисловості). Від соціал-демократичних реформістів і трейд-юніонної бюрократії можна очікувати хіба саботажу і розбивання всіх зусиль організування неорганізованих робітників, бо це є частина їх програми допомагати воєним приготуванням. В шм напрямі стрічаємося з великими труднощами і перепонами. Тому цій праці треба віддати всю можливу енергію і посвятити

значить багато більше, як лише побіда працюючих Радянського Союзу. Це значить найстрашніший розгром міжнародного робітничого руху в цілім світі і за цілий час його існування. Робітничий рух був би кофінений взад на десяти роки! Найстрашніша реакція розшалається по цілім світі! Побіда над пролетаріатом Радянського Союзу отворила б нову сторінку безпримірних складних завдань і зажертого контр-революційного терору. Тому оборона Радянського Союзу мусить бути одним із наших першорядних клівів в теперішній ситуації.

Розріст індустрії, головно в двох її секціях, які є близько споріднені і скласифіковані, як воєні індустрія (напр. нікель, мідь і інші), далі автомобілева, залізнична, хемічна, залізнична і т. д.; з яких кожна вказує на значний зріст — каже партія, з більшою революційною конечністю, як коли перетрим, велике і важке завдання організувати зростаюче число робітників в цих індустриях. Помимо очевидного факту, що в лекших мануфактурних промисловнях (як текстильна, обувяна, одягова і т. д.) наслідки раціоналізації радикалізує робітників дуже скоро (доказом наглі страйки, в яких партія повинна дати провід і організацію), партія повинна-б великий бруд, як би обмежилася лише в своїй діяльності на ці індустрії та недоцільно найбільше значіння від цю пору організу-

ТРЕЙД-ЮНІОННА ПРОГРАМА.

Придержування і застосування ліній трейд-юніонної резолюції. Боротьба за незалежність трейд-юніонного руху від Америкаської Федерації Праці (боротьба проти агентів американського імперіалізму), боротьба за дійсну демократію в трейд-юніях, боротьба проти виключувань, проти нахилу робітників піддаватися і покидати старі юні, проти відколювання (сесесії), проти нападі на нові юні, за обєднані ради акції, (джойнт канвіс оф екшен), за національну єдність при допомозі обєднаного фронту з низів — від рядового членства — і за незалежність від

А.Ф.П. та за міжнародно трейд-юніонну єдність і за піддержку Червоного Проїтерну, як найенергішша піддержка Трейд Юніонної Освітньої Ліги, або лівого крила руху меншости!
Піддержка кольтяльній рухові.
Це становить одно із найважливіших завдань Компартії в шю пору. Боротьба проти інтервенції в Китаю; боротьба проти здавлювання визвольного руху у всіх кольтяльній піддержки Антімперіалістичної Ліги; сформування ліги в Канаді. (Кінець буде.)

ше назвиська бесідників. А як дальшу репресію установу—впроваджується в сойм установу беззглядно вичеркування соймових стенограмів промов, замикаючи уста представникам українського народу.
Свердивши, що ані конституція, ані регуляції не управлюють маршалка сойм змінювати посольські промови, Західний ставив внесення на вистовлення заяви недовіри маршалкові Дашинському. Дашинський признав, що заридив счеркнення і заявил, що заяву недовіри поставити на порядку дня найбільшого засідання.

ПОСЛ ЗАХІДНИЙ ПРОТИ ДАШИНСЬКОГО.

На засіданні сойму 15. березня зложив посол М. Західний заяву, в якій протестує проти цього, щоб в стенографічному звіті його промови власти змінили, а деякі уступили, що мали політичне значіння, зовсім счеркнути. Між іншими счеркнуто такі місця: "Український нарід, борючись о свою державну незалежність, ані на хвилю не перестав протестувати проти свого поневолення, чого доказом криваві дії 1-го листопада у Львові і в краю в 10-сти річчю української державности." Або: "Український нарід свідомий свого належного йому права до державної незалежності, право це зазначив кровю своїх найкращих синів, у нерівній боротьбі і підняв дальшу боротьбу за національну і соціальну визволення західних українських земель під кличем єднання цих земель з Радянською Україною".
Теперішнє волюєння під Польщею схарактеризував Західний ось як: "Бє нас українців безмілосердя державні адміністрації австрійських військарських прігльятантом. Відмовляе нам, українським послам, соймовой трибуни права на заступничтво українського народу міністр справ внутрішніх. Шодня арештує поліція, а суди тяжко карають за всі зовнішні прояви українського визвольного руху, заповнюючи поліційні арешти й державні тюрми політичними в'язнями. Намордний пресовий декрет счеркує зі шпалт української преси наші посольські промови, полишаючи ли-

ше назвиська бесідників. А як дальшу репресію установу—впроваджується в сойм установу беззглядно вичеркування соймових стенограмів промов, замикаючи уста представникам українського народу.
Свердивши, що ані конституція, ані регуляції не управлюють маршалка сойм змінювати посольські промови, Західний ставив внесення на вистовлення заяви недовіри маршалкові Дашинському. Дашинський признав, що заридив счеркнення і заявил, що заяву недовіри поставити на порядку дня найбільшого засідання.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА.

Колегія Наркомосвіти України затвердила план ВУФКУ, що передбачає утворення цього року 717 нових кінотеатрів і вважає його за мінімальний. Колегія НКО вважає також за потрібне стати на шлях кооперування всієї сільської кіносітки на Україні, отворити центральній та окружній фонди кінофікації України, включаючи до цих фондів відрахування кооперативних організацій, окрикномів та коштів самоподаткування. Колегія Наркомосу запропонувала ВУФКУ поширити цього року сітку клубних кіноустановок на 155 одиниць і відпустити для робітничих клубів потрібну кіноапаратуру.
ВУФКУ доручено також значно поширити сітку дитячих картин у відкритих кінотеатрах. Сітку комерційних кінотеатрів ВУФКУ Колегія визнала за недостаттню, особливо у великих адміністративно-промислових центрах. План будувати нових 7 кінотеатрів колегія визнала за мінімальний. ВУФКУ доручено обговорити питання про збудування нового великого театру в Донбасі. До будування нових держки ухвалено притягти окрикномки.
Нарешті Колегія визнала за потрібне організувати на Україні науково-кінодослідницький заклад-інститут.

Навешті Колегія визнала за потрібне організувати на Україні науково-кінодослідницький заклад-інститут.

ЖИТТЯ І ВЧЕННЯ ДАРВІНА.

(Продовження.)
Його честолюбство справжнього мисливця було пристрастю вищого порядку—мати першою здобич. І цінною мав визнати її він сам, інакше він в його очах нічого не варта була.
Він сам не міг би задовольнитися не зовсім повноцінним золотом, легковою теорією. Чи треба дивуватися його виключній грунтовності й нечуваній сумлінності?
І от, протягом цих 20-ох років він встиг закувати свою теорію в міцну крицю безсумнівних фактів і доказів. Мало того, уже після видання головної праці, він видає цілу низку інших праць, великих першокласних досліджень, що могли-б отворити гучну славу першому-ліпшому вченому. Та всі ці праці, а також і ті, щє з'явилися ще до "Походження видів", мали один напрям і одну мету: цілою низкою дотепно оброблених спостережень, підтвердяти, зміцнити основну будівлю, головний корпус теорії "Походження видів шляхом природного добору". Вища ціла система зміцнених фортів навкруг головної цитаделі.
Силу цієї добре складеної системи не раз

відчували її вороги, що намагалися боронити стару біблійну легенду про початок світу...
Саме через величність розумової праці Дарвіна, після скінчення кругосвітній мандрівки, зовнішні факти його життя тепер зовсім нечисленні і одноманітні. Незабаром після повернення, від одружився з тою самою дочкою дяді Джоса, до якої був призначий ще раніш. Жив один час в Лондоні, потім переселився в одинокі й тихе село Дузи поблизу Лондона.
Дарвін був щасливим чоловіком, а жінка скромно й тихо допомагала йому все його довге життя. Був він гарний, люб'язний батько і сем'янин; у нього було декілька дітей, і з них син Френсіс йому теж ретельно й любовно допомагав у роботі. Був він і гостинний і привітливий господар, приймав гостей, яких у нього було завжди повно. Це були найвидатніші вчені Англії і всього світу, що вважали за свій обов'язок і щастя приятелювати з Чарасом Дарвіном. Багато з них допомагали йому відбивати напади ворогів, головне реакційного духівництва (доречі, так і не став Дарвін духівником, а став об'єктом гарячої ненависті всіх попів у світі).
Сам Дарвін не міг брати участі у суперечках, бо все добудовував свою величезну наукову будівлю. Так він прожина, попрацював у тихому селі Дуаї, майже не виїжджаючи, цілих сорок років (1842—1882 р.р.) до останнього дня свого життя.
Його смерть викликала смуток у всього передового людства всього світу. Таких величезних похорон і такої пошани Англія не приділяла жадному подководцеві, жадній короно-

ваній особі. Та ще величійші були його останні, жадливо-сміливі й прості слова: "Я ні трохи не боюся смерті"...

Розділ II.
УЧЕННЯ ЧАРІСА ДАРВІНА.
1. Споріднення і близькість між організмами всіх родів і тварин.
Внутрішня близькість і споріднення всіх живих організмів, при всій їх ріжничі між собою, впадає в вічі ще до наукового дослідження питань.
Уже одне те, що всі живі організми з'являються на світ не самовільно, а тільки від таких же організмів-батьків, інакше—народжуються, той факт, що всі організми потребують харчування, ростуть, розпліднюються й умирають, уже одні ці факти, що "спостерігаємо ми шодня, без всяких приладів і апаратів і всієї аналізи, доводять нам, що існує якийсь звязок, якийсь спільність і спорідненість всього живого. Кожний із нас без далеких міркувань побачить величезну схожість і глибокий звязок між основними органами чуття у всіх тварин: наприклад—величезна схожість між оком людини, лева, тигра й таке інше, й таке інше.
Не кажучи вже про величезну схожість будови цього органа, уже те, що у всіх названих тварин цей орган реагує певним і зовсім однаковим способом, і найперше—на світові подразнення, то вже це одне не може бути випадковістю й безперечно вказує на спорідненість всіх цих організмів. Те саме треба сказати про

органи слуху й інші органи чуття. Різкий або раптовий стук викликає однакову реакцію в першій-ліпшій звірничі, хоч би який перестій і різноманітний був склад мешканців цього звірничо. А це значить, що й самий орган слуху і ті мізкові центри, куди передаються нервами відчуття, в істотному досить схожі й близькі між собою у всіх цих живих організмів. Те саме, в більший або менший мірі, стосується до органів кровообігу, дихання, до нервової системи й таке інше.
Навіть при найбільшій ріжничі в будові деяких із цих систем основний процес живлення вже у всякій разі схожий у всіх, включаючи сходи й рослини царство. А саме, всі живі організми, кінець-кінцем, проробляють й ту саму процедуру—поглинають газ, рідина або тверді тіла з навколишньої природи й асимілюють їх, себ-то переробляють їх в клітини свого власного тіла.
А якщо найосновніші процеси—живлення, ріст, розпліднення і смерть в головному є однакові у всіх живих істот, то значить всі ці організми мають між собою глибокий внутрішній звязок, мають спільне коріння, коротше—всі вони одного походження. Так підказує простий і здоровий людський розум.
В цьому й полягає учення Дарвіна.
Ми далі побачимо, як глибоко він обгрунтував цей погляд, на якому величезному багатстві фактів він його будує і як дотепно розбиває заперечення ворогів проти цього погляду. Та сама суть цього погляду надзвичайно проста і ясна.
(Далі буде.)

Різкий або раптовий стук викликає однакову реакцію в першій-ліпшій звірничі, хоч би який перестій і різноманітний був склад мешканців цього звірничо. А це значить, що й самий орган слуху і ті мізкові центри, куди передаються нервами відчуття, в істотному досить схожі й близькі між собою у всіх цих живих організмів. Те саме, в більший або менший мірі, стосується до органів кровообігу, дихання, до нервової системи й таке інше.
Навіть при найбільшій ріжничі в будові деяких із цих систем основний процес живлення вже у всякій разі схожий у всіх, включаючи сходи й рослини царство. А саме, всі живі організми, кінець-кінцем, проробляють й ту саму процедуру—поглинають газ, рідина або тверді тіла з навколишньої природи й асимілюють їх, себ-то переробляють їх в клітини свого власного тіла.
А якщо найосновніші процеси—живлення, ріст, розпліднення і смерть в головному є однакові у всіх живих істот, то значить всі ці організми мають між собою глибокий внутрішній звязок, мають спільне коріння, коротше—всі вони одного походження. Так підказує простий і здоровий людський розум.
В цьому й полягає учення Дарвіна.
Ми далі побачимо, як глибоко він обгрунтував цей погляд, на якому величезному багатстві фактів він його будує і як дотепно розбиває заперечення ворогів проти цього погляду. Та сама суть цього погляду надзвичайно проста і ясна.
(Далі буде.)

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ
ви завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і ин.
У НАС Є:
Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драмгуртків;
Найновіші журнали з Радянської України;
Річні ноты для хорів і сольо-співів;
Річні музичні інструменти;
Перуки, пальовидла, все потрібне для драмгуртків;
Грамфонні рекорди й грамофони.
ЖАДАЙТЕ нашого каталога.
Разом з каталогом міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всі поради, виконує річні поручення, переказує гроші до старого краю, вибирає афідейти, продає шиферти, Обслуґа ТОЧНА Й ДЕШЕВА. Можете самі переконатися.
Пішіть на адресу:
WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
або
INFORMATION & FINANCIAL BUREAU
560 Selkirk Ave., Winnipeg.

ТОВАРИШ РОБКОРИ! Поміть до своєї сторінки з фобом, з майном, зі сні, залізницею, фармою і від організації. Поміть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШ РОБКОРИ! Поміть до своєї сторінки з фобом, з майном, зі сні, залізницею, фармою і від організації. Поміть з усіх усюдів і про все!

ГОТОВИМСЯ ДО НАСТУПУ НА НЕОРГАНІЗОВАНИХ.

Наступаючий 1. травень му- сить застати всіх передплатни- ків "Укр. Роб. Вістей" на пози- циях мобілізаційних кутиків слухачів. Зараз ми значні більшістю чи меншими групами сходиться до Українських Робітничих Домів чи інших примі- щень. ТУРФДім і його секції чи Р.З.Т. й там працювати на всіх ділянках організаційно- освітнього життя. Туди вербу- ємо працівників з поза органі- зцій, обмінюємось з ними свої- ми думками, ділимося з набу- тим знанням й так поволі збли- жуємо ради.

Ми привчилися говорити про визвольний робітничий рух тільки в отих організаційних о- середках й говорити лише до того гурта працівників, що туди заходить на усіх підприєм- ствах, мітингах, базарах тощо.

Чи всі українські працюючі Канади заходять до Україн- ських Робітничо-фермерських Домів? Ні! Чи всі вони існують відділи ТУРФДім і Р.З.Т., де можна було б розгорнути ор- ганізаційно-освітню працю? Та- кож ні. Значить, усі україн- ські працюючі, що з будь-яких причин не хочуть переступити порога приміщення робітничих організаційних центрів, а так само й ті, що не мають в себе отих передплатників органі- заційно-освітньої праці, всі вони по- за впливом організаційно-робі- тничого руху, вони є позашей самим собою й як такі намагаю- ться жити в роздільній як до того дня, доки не попадуть в розв'язаний сітк капіталу.

А це дійсно тому, що ми вже привчили чекати оті не- організовані працюючі приду- дити до нас, хочби й на підпри- ємства й тоді ми до них промов- ляємо. Ми починаємо вірити, що освідлювати класово можна тільки в організації й маючи залишаємо оту працю самій організації. Значнаємось вивча- вати себе, що вводи там, де не- має відділів робітничо-фермер- ських організацій, а їх на міс- цях створити важко, там не- можна проводити ніякої осві- длюючої праці й тому про це так мало думали.

От чому адже від усього

робітничого визвольного руху й організованої праці тримаються робітничі дієві центри, за- лізнодоржних генків, фермер- ських степів і підземних нор. Премає в них організаційні центри, ці їх заряди та коміте- ти, немає й тієї класової свідо- мості, бо нікому попрацювати праці.

А не знов є причиною невід- ланх спроб боротьби організацій- ного робітництва за заробітну платню чи кращі умови праці, є причиною ще більшого ви- слезу робітників.

Ну що-ж? Далі йти отим са- мим шляхом, значить, продов- жати отой стан неорганізованості поміж працюючими в безо- свідності, оскільки робітників степів, сітк і підземелля дали на погату капіталістичного мо- лоху й тримати їх далеко від визвольного робітничого руху, від класових бій, що точаться зараз по всьому світі.

Що резерву, що складається з неорганізованих й класово не- свідомих робітників, а на яких спирається зарозкапітал, треба залучити для працюючого бо- євого фронту. А цею зможемо доклати всі фронтові праці, що вже вступили на шлях бо- ротьби. Не зменшуючи праці в організаційних осередках ТУРФДім і Р.З.Т., треба вольо авангардом українських трудящих мас в Канаді атаку- вати на фронт неорганізованих, треба розгорнути освідлюючу працю по всіх закутках цієї країни, по всіх станках праці.

Перший такий наступ на не- організованих починаємо з днем 1-го травня. У місяці травні мобілізуємо слухачів "Укр. Роб. Вістей" по всіх усюдах. У місяці травні розгорнуть ши- роко закровою освідлюючу працю всі передплатники "У. Р.В." та організовані робітни- ки й фермери. Узброєні в "Укр. Роб. Вістей" всі мобіліза- торі-читачі розпороняться по мобілізаційних кутиках слухачів й читатимуть їм у місяці травні "Укр. Роб. Вістей".

Місяць травень не далеко й мобілізаторі-читачі мусять го- товитись на мобілізаційний фронт слухачів.

ВІДКРИЛИ ЧИТАЛЬНЮ МОЛОДІ.

Дня 17-го березня 1929 о год. 9-й рано в лайнов до Укр. Роб. Дому в Мус Діко, Саск., бо бу- ло проголошено, що відкрина- ться читальня для молоді. Ко- ли я увійшов до салі, я побачив коло 80 дітей. Були тут діти різного віку, від 6 до 16 років, були й старші товариші й то- варишки. Молодь бавилася. Од- ні вже грали в шахи, доміна, ін- ші читали книжки і розмовля- ли між собою. Старші товари- ші й товаришки швидко приг- лядалися до молоді.

Підселилася куртина. На сцені вже була старша дівока ма- ндолинова оркестра. Товаришка С. Мідак членкиня С. М., от- воряючи читальню, в короткій своїй промові сказала, що мо- лодь повинна бути відчужена стар- шим товаришам і товаришкам за те, що вони дали спромому молоді вчитись і працювати над собою. Завдяки відділові ТУРФДім при допомозі старших ми вже навчилися читати книж- ку, арозуміли її на стільки, що сьогодні отворюємо читальню для української робітничої мо- лоді.

Після промови мандолинова оркестра відіграла і відіспівала дитячий Інтернаціонал "Ми ді- ти волі" й інші пісні. Висту-

пали товариші й товаришки від відділу ТУРФДім, живі відділу, Р.З.Т., а промова, вітаючи молоді за її успіх в організації й базуючи Секції Молоді кра- щого успіху в організаційній праці. На закінчення говорив тов. Д. Саленч, інструктор Секції Молоді. Він сказав, яке значіння має книжка й чи- тальня, та що тільки при по- мочі книжок та часописів ми знаємо, що діється в світі, при помочі друкованого слова ми зуміємо повести й вимінути за краще життя робітничої класи. При помочі робітничої ор- ганізації й класової літератури ми визнаємо хто наш друг, а хто ворог.

Товариш настав молоді всту- пати в ряди організованих ро- бітників, бо в організації сила, азілканка молоді вступати до Секції Молоді. В день відкри- ття читальні молоді визначили коло 60 книжок. Святкують старші робітники і робітниця по- року отворення Укр. Роб. Дому, наша молоді буде мати записаний й в історії цієї місце- вості день, в якому буде свят- кувати по- року отворення сво- єї читальні.

На закінчення вся молоді відіспівала "Дітяти Інтерна-

онал". Молодь нашої місцевості по- ступила вже далеко вперед. Бо, вийши від часу засновання Укр. Роб. Дітчої Школи від 1-го липня 1921 року, зміло можна сказати, що молоді, у праці ступила далеко. На по- чатках засновання школи нам було тяжко вдержати її, а це- тому, що організація тоді ще тільки почала розвиватись. Брак було відповідних сил до ведення організаційної праці, а головню в дитячій школі. Але старші товариші не падали ду- хом, брались до читання кни- жок та старались за всяку ціну піддержати Укр. Роб. Дітчу Школу. Правда, що не всі ро-

дичі інтересувались навчанням своїх дітей. Були й такі роди- чі, що нарікали на учителів, во- ни не любили вчителів з акці- хоє особистих причин і пера- відривали своїх дітей від на- учки. Звичайно, такі діти не вча- лись регулярно до школи, і во- ни остались далеко-далеко до боса, а боє до формана і вже почина- єтьш цукрувати один на одно- го й гонити робітників.

Родичі повинні посилати сво- їх дітей регулярно до Роб. Ді- тчої Школи, повинні вивести своїх дітей до Секції Молоді, повинні подбати про навчання своїх дітей в робітничій точці погляду.

Мус Діко, Саск.

ОБСДНАНИМ ФРОНТОМ ТРЕБА ЙТИ В БОРОТЬБУ.

На сторінках "У.Р.В." в ч. 34. був поміщений допис з Ве- ра, Саск., про життя секційних робітників, в якому дописувач жалується, що я не зовсім ви- світлю працю й переживання тугишних робітників, а то й за- кладу, що я вмісно не одне про- мовляю. Мовляв, не завадило б трош розпорядок з 1. квітня, що зносить відступку залізно- дорожникам й за формана не- досвідченість. Так знов за фор- мана, забуваючи й за те, що форман є теж робітником. От во- льо хоч би й тутешнього. Що-ж, він працює так, як і про- чі робітники, не читає украї- нської робітничої преси так само як багато інших працюючих. Але коли попросив допис в "У. Р.В." з надного генку, заради най- шовся такий поміж робітників і форману, що допис все те до формана. Хто-ж тут винен? Не вже-ж формана винувати за те, що між робітниками є відлишки й до- шочки? Перше доносить фор- мана, а коли багуть, що фор-

ман не потурає донощикам, во- ни з тим самим бігають до боса, а боє до формана і вже почина- єтьш цукрувати один на одно- го й гонити робітників.

Не досить того, що капітал і його наслідки висмоктують, останні крайини здоров'я й сили в кожного робітника, а це й поміж самими робітника- ми находитись такі тини, що й собі звяло чинаються по праці і сестує респіти тієї криві.

От чому дико в нас поміж за- лізнодоржними робітниками. А все те й котяться в нас лише тому, що не читаємо своєї робітничої преси, не всі належимо до Юні Інтернаціоналу Браців Залізнодорожних Робітників.

В нас вже є чимало членів в новій юні й треба тільки ширше розгорнути працю поміж не- свідомими й не організова- ними робітниками, а не одне ли- хо переборемо.

Діко, Саск.

СВЯТКУВАЛИ РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА.

В неділю, 3. березня, старши- ми відділу ТУРФДім в Лет- бридзі, Алта., відсвятковано кон- цертот 68 роковин смерті Т. Шевченка. В год. 8.30 салі У. Р.Д. була заповнена слухачами. Концерт відкрив промова т. Кречмаревський. Він вказав у своїй бесіді, хто був Т. Шевчен- ко й що він зробив для украї- нських працюючих, позивши "За- повіті" Шевченка, що його спов- нили працюючі Радніського Со- в'язу.

Відтак слідували хоромі й сольні співи, скрипове солю- тов. Ф. Богучуцького при акком- паніменті т. Г. Кучуряна, декла- мації "Як би ви знали па- ничі" — виголошена т.вою Соп- ко, дуети на піві т.шок А. й Г. Кучуряна, дуєт-спів "Зійшов мі-

сінч" т. т. Т. Токарюка й А. Маньковського, т.ка Кучуряна виголосила декларацію "Вас сповнялось", т.ка А. Стасюк, Сопко, К. Бойда в супроводі мандолинової три відіспівали терет "Мені 13-й минав".

Після того тов. Несторук від- читав реферат про життя й творчість Т. Шевченка. Відтак слідувала гра дуетої оркестри "Жалібний Марш", т.ка М. Го- рді відідеклямувала "Русалка", відтак мандолинова оркестра відіграла кілька музичних творів й "Інтернаціоналом" закінчено концерт.

Всі виступи виконавці кон- цертотот програми присутні ві- тали гучними оплесками.

Гармеві, Алта.

ОДНІ ЖЕРТВУЮТЬ НА ПРЕСУ, А ДРУГІ НА БАТЛЮ.

На заклк заряду відділу ТУРФДім в Ді Пес, Ман., щоб провести кампанію поміж всіма робітниками в цій місцевості і по генках на залізній дорозі (що зараз веде до Форт Чор- чил) за сплатоту догву за дру- карську машину, відукнулася свідомі робітники стлі генку у Форт Чорчл. Дня 22. і 23. бе- ресня товариші Н. Білик, В. Самборський і М. П. записали збіркову добровільних датків на

цього стлі генку. Не одно гір- ке слово почули вони від своїх товаришів по праці, що ще не розуміють ваги робітничої пре- си. Та названі товариші ним не здраліся і кампанію провели успішно. Зібрано на ту сплату друкарської машини \$24.00 і зараз переслали до відділу ТУРФДім в Ді Пес разом зі списком жертводавців.

Робітникам, що причинилися жертвами на так важку цінь як

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ НАБЛИЖАЄТЬСЯ. СКЛИКУЙТЕ МОБІЛІЗАЦІЙ- НІ МІТІНГИ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "У.Р.В.", ОРГАНІЗУЙТЕ КУТИКИ СЛУ- ХАЧІВ ЧИТАННЯ, ВПЛЯНУЙТЕ ПРАЦЮ ЧИТАЧІВ-МОБІЛІЗАТОРІВ НА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ. ВСІ РОБКОРИ Й НЕРОБКОРИ СТАВАЙТЕ НА СВОЇ ПОЗИЦІЇ І РОЗГОРНІТЬ ПРАЦЮ.

друкарська машина, якої зав- данням є ширити освідлюю- чий, визвольний рух серед ро- бітництва і фермерства в Кана- ді, належаться щира подака.

А цим робітникам, що возі- ють дати за батлю Дамоних сі- лок по \$13.00 Петрови, що часто вчашас з Ді Пес на цей генк, щоб вже раз покинути пияцтво і картографство та шоби ароу- млі вже раз цінь і завдання робітничої преси.

Час вже найвищий украї- нським працюючим зеднатись в одну велику організацію ТУРФДім і Р.З.Т., стати їх членами і передплатниками "У.Р.В.", "Ф. Ж.", "Робітни- ці" і "Світ Молоді".

Як ми будемо організовані при ТУРФДім і Р.З.Т. та біль- ше читатимемо українську ро- бітничу пресу, тоді будемо зна- ти, як обстоювати за собою при- праці, не будемо працювати по 15 годін в день, а за 10 будуть нам платити. Не будуть з нами поступати так, як тут поступа- ють собі з нами капіталістичні наганячі і це відноситься з лай- кою до нас.

Лице зі стиду паселіє за на- ших вільхетських похачів, які на зростаючий робітничий рух відноситься лайкою.

Сті-мен.

Ді Пес, Ман.

НА ПАТРІОТИЧНОМУ ШЛЯХУ.

Здається, що немає ні одної члесті з отих патріотичних газет, що її видають агенти бур- жуазії на українській мові, де не було-б зайняти та брехній на більшовиків. Так само й немає ні одного патріотично-вільхо- вого, що не ворогував би на біль- шовиків й не обривав би їх по всім усюдам.

Одним з отаких невольхо- вів є наш односельчанин з села Чабарівки, повіт Копичинці. В Канаді він вже вертається 2 ро- ки. В краю оставив жінку й діти, не давши їм жадної помо- чі відси. Там пропадає у най- тижших залізних зв'язках з дити- ном, а наш односельчанин ви- трачує останній грін на пияц- тво, пуд-рум'яні на пошій. І дар- мо нас кілька з тієї самої місцевості старались його від- вернути з того багонища, він ладі бродити у ньому. За те- ж саме вже бідшовиків лайти.

Винігер, Ман.

ВСТРОПИ ЗАБАВУ.

Дня 17. березня старшиям відділу Р.З.Т. в Кімберлей, Б. К., відбулася товариська заба- ва. Не багато прибуло на неї українських робітників, за те- прибули всі вільні від праці філіандейські робітники й ро- бітниця і забава пройшла досить весело. Десь о годінні 12-й по- дана була перекуска, а по пере- кусці відбулася розігравка рі- чей дарованих т.т. М. Стрільчук і К. Бачинською. Розійшлись в годінні 3-й всі задоволені.

Частого приходу було \$51.00 а цього відіслано до Венквер на сплату догву за У.Р.Д. \$38.00, передано на обороту т. А. Ва- рні до Фінляндської Організації в Кімберлей, а \$5.00 призначе- но на пресфод "Робітниця".

Товариська подака всім тим, що старались за успіх забави.

Кімберлей, Б. К.

ДАЙМО ЧАС ПРАЦЮВАТИ ВЧИТЕЛЕВІ.

(Містимо цю статтю без подання місцевості, бо її можна зар- хувати до багатьох місцевостей.)

Наші Українські Робітничі Дітчі Школи містяться часом роками в таких приміщеннях, що аж жаль дивитись.

Найгірше справа маєтьсє там, де робітники й робітниця ще не мають свого власного приміщення. Тяжко працюва- ти в чужій хаті. Й всі гово- рить: — Ех, якби ми мали свій Український Робітничий Дім, тоді ми попрацювали-б.

Доведеться й ці товариші, які дуже бажають мати свій дім, побудувати його. Як побуду- ють, тоді й збираться більші видатки: довги, аскурація, податки, опал, світло й деся-ток інших. До того-ж ще й треба учителя-збяти, бо самим важко розвинути культурно-освітню працю. Треба когось, щоб повів це вперед.

Ось є вже й учитель, а з ним і нові видатки. А як ще жана- тий, то ще гірше, бо видатки є більші.

Товариші зійдуться на збори, ухвалять, що учитель має ро- бити. На другий день учитель по- чинає свою працю. Зразу все їде гарно, й школа, робить поступ. Представлений гарні- ше виконуються й порядки є всіоди.

Але за місяць, два й наш учи- тель каже на зборах: — Товари- ші, назначте кого, щоб поряд- ки робив у салі й опалював її. Й не можу всегю виконувати. Дітей багато. До навчання їх мені треба підготувитись, ко- жу треба вивчати, а от і оркестра й оркестри маюмо, а ми не маємо ноті написати кожній голос- окремо. Тай ноті на табіці відіспували в свої книжочки. Де- клямуючі треба підшукати, пе- респісати й роздати. Нісень тек треба знайти, попробувати чи не затрудні для оркестри, співака, чи співачки.

Для хору теж треба ноті на- писати й слова (хоч користі їх ні- коли не вивчають). Тай курси граматичні, чи географічні треба провадити й лекції виголону- вати теж ви мені припоручи- ли.

До того ж й інструктором до відділів Секції Молоді й Жін- секції. Ну тай до нас часом треба написати.

В місцевостю комітеті тре- ба теж працювати.

І як пічне часом висказува- ти свої жалі, зб'ясає то він ро- боти має, то не можна і слуха- ти. Звичайно, товариші беруть

слово до свей й дискутують. Багато з них признає, що справ- ді в него багато роботи, але він "у фабрики не працює". Інші йому приходять до зведуч'я- ня, що між нашим курсагом, а старокраєвим інтелегентом нема ніякої різниці. Оба цу- руються мітлі й відкакуються палити в отримачеві. Старокра- євому не диво. Він роками сиді- у школі. Не одні штани ви- шурував на лаві, а наш нісць місяців був на курсі й теж той самої гніє.

Все-ж така після довшої дис- кусії переоговолено більши- стю, що на будуче товариші по- рядки мають робити по черзі, двома на тиждень. Голова має визначити на підставі книги членів.

Прийде а деа тижні й голова бігає від одного товариша до другого, щоб слідууючі тижня хтоє робив порядки. Ніхто не хоче. Всі заняті. Тоді голова звертається знову до вчителів і просить, щоб він сам позамітов, а він вже вечером буде сам по- рядки робити. І так тижнями тягнеться така справа. Здаєтьсє, її можна в якийсь нісний спосіб залагодити. Якщо члени не хочуть робити порядки, то хай себе оподаткують хоч по 25 ц. на місяць, а ра ці гроші най- мити чоловіка й він робитиме потрібні порядки.

А вчителі лишні у спокою. Хай провадять курси й школи в порядку. Нехай дає по оркестрі й оркестри маюмо, а ми не маємо ноті написати кожній голос- окремо. Тай ноті на табіці відіспували в свої книжочки. Де- клямуючі треба підшукати, пе- респісати й роздати. Нісень тек треба знайти, попробувати чи не затрудні для оркестри, співака, чи співачки.

Для хору теж треба ноті на- писати й слова (хоч користі їх ні- коли не вивчають). Тай курси граматичні, чи географічні треба провадити й лекції виголону- вати теж ви мені припоручи- ли.

До того ж й інструктором до відділів Секції Молоді й Жін- секції. Ну тай до нас часом треба написати.

В місцевостю комітеті тре- ба теж працювати.

І як пічне часом висказува- ти свої жалі, зб'ясає то він ро- боти має, то не можна і слуха- ти. Звичайно, товариші беруть

ВОРОГИ ПОСТУПУ.

У Вакав, Саск., я живу вже довший час. Працюю на фармі й-приглядаюся життю місцевих фермерів і робітників. Неза- видне це їх життя, з ким єднатись, а з ким боротись та як на фар- мах гонюдарити, а в той же сам час витрачують тисячі на самог- тон і утримання попів, що дурманять голови. Правда, є тут вже фермери й робітники, що починають цікавитись робі- тничо-фермерським рухом. І я вірю, що як би до нас при- їздили хоч чотирі рази на рік організатори ТУРФДім, то й в якого пона приняти на парохію. Одні хочуть російського пона- дасть бачити вийти на правильний шлях.

Вакав, Саск.

Член ТУРФДім.

ЧИ ВИ ВОРОГ СВОІМ ПРИЯТЕЛЯМ?

Коли ні, то чому не постара- етєся, аби всі ваші приятелі читали "Укр. Роб. Вістей"? Ви зробите їм приятельську при- слугу, як зробите їх передплат- никами "Укр. Роб. Вістей".

Член ТУРФДім.

ТРЕБА ЗНИЩИТИ СТІНУ, ЯКА ДІЛИТЬ РОБІТНИКІВ.

Я вже один рік в Канаді. За той час я 3 місяці робив, 3 місяці був без роботи, а ще 6 місяців лежу в шпиталі. Лікуючи себе отут в шпиталі, я прочитав кожнісіньке число "У. Р. В." від початку аж до останнього слова.

В числі 20 "У.Р.В." з дня 16. лютого ц. р. я натрапив на допис з дієвої кепки. Тов. Костючек пише, що теперішні імігранти їдуть в Канаду, щоб тут заробити й там в Польщі купувати морги землі.

Не знаю, але мені здається, що тов. Костючек замало чув про теперішній життя українських емігрантів в Канаді, щоб тут заробити й там в Польщі купувати морги землі.

Не знаю, але мені здається, що тов. Костючек замало чув про теперішній життя українських емігрантів в Канаді, щоб тут заробити й там в Польщі купувати морги землі.

Та й тих, що можуть допомогти своїй рідні, це мало. Більшість імігрантів, що рідновий армії безробітних, що й немають за що самі себе прохарчувати, не то купувати морги.

Та мені цікаво знати: за що оті парівані деяких робітників давніших імігрантів, що звуть себе вже канадійцями, на

відділі Р.З.Т. немає порядку, а на місячних зборах чути уякі слівці, жали, наводи. Я в членстві відділу Р.З.Т. в нашій місцевості від часу його заснування й на місячних зборах бував раз-у-раз. І я не важився-б торгати того, про що писав дописувач за наш відділ Р.З.Т. Те, що на різних зборах помічено деякі непорозуміння між поодинокими членами відділу, не можна ніяк звати сплетнями, що й добре знає самий дописувач. Так само годі обвинувачувати відділ за освіту працюючих членами Р.З.Т. В нашій місцевості члени Р.З.Т. мешкають на 5—6 миль далеко від себе. Літньою порою так це можуть зійдтись на одиниці, по зимово жке важко. До того-ж в нас немає ще й відповідного приміщення навіть на перепродажування місячних зборів.

Р.З.Т.—ник.

Сімо, Онт.

ВИГРАЛИ ПО \$13.50 ІЗ ЗАМІНОЮ 15. ДНІВ АРЕШТУ.

В Монреалі, Кве., збирається в одного займача чимало робітників, що день-в-день грають в карти. Останні гроші лишають там на те, щоб відтак голодувати.

З дня 15. на 16. березня відбулося отих картографів грошей до 50. Гра була в повному ході. Аж наскочила поліція 48 картографів наладувала в 4 тигарові авта і повезла в холоду. Другого дня по пересуду прехудили всім картографам заплатити по \$13.50 або відсидіти по 15 днів в арешті.

Значиться, 48 картографів мали заплатити \$624.00 або відсидіти 720 днів в арешті. Отак вивидіть всі темні робітники, що даються заманувати в навутині ситі великих і малих вигаскувачів.

А що ж дома дється у той час, коли батьки ці сні дитини й полами висиджують, по усяких порах й там витрачують тяжко заіраціональні гроші? Не одна мати, дитинка ці дитина у голоді й журади коротають своїй без того гріху ді, караючись за гріх неодиного батька й чоловіка.

Волонька.

Монреал, Кве.

ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОЗГУ УР.Д. У ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ.

Імена колекторів і жертвовальців, що зложили на асн на УР.Д. у Форт Віл'ям, Онт.

Т. С. Антонов на асн ч. 12 5; М. Дойка \$1.00; по 50 ц.: В. Крижановський, Г. Заванюк; по 25 ц.: Ромек, Г. Григорішн, С. Антонов. Разом \$2.75.

Гр. Фінанса на асн ч. 12 5; М. О. Ландяк на асн ч. 72 — \$5.00. Іван Колак зібрав на асн: С. Бієров \$10.00, Ф. Фін \$5.00. Разом \$15.00.

Осн Андрейчук на асн ч. 116; О. Андрейчук \$10.00; Д. К. Дімане 25 ц. Разом \$10.25.

О. Піванін на асн ч. 113 — \$5.00. Тов. Л. Кінах зібрав на асн ч. 164. Д. Кінах \$1.00; Г. Сьоні \$1.00. Разом \$2.00.

Тов. П. Добрянський зібрав на асн ч. 135 по \$5.00; Добрянська, В. Кокухар, П. Добрянський, по \$1.00. Н. Максимук, Д. Кушнірук. Разом \$17.00.

Т-ка П. Ланук на асн ч. 156; по \$5.00; З. Ланук, П. Ланук Разом \$10.00. І. Санк зібрав на асн ч. 128; Г. Хованець \$2.00; по \$1.00: І. Санк, М. Павловський, Я. Лахняк; Т. Чорня 50 ц. Разом \$5.50.

П. Голяк зібрав на асн: по \$1.00. П. Голяк, М. Кузьмат; по 50 ц.: Н. Новіцький, Г. Довмбас. Разом \$3.00. І. Пенділ зібрав на асн ч. 179; І. Пенділ \$5.00; по 25 ц.: М. Дребіт, П. Дребіт, Г. Пенділ, Д. Кушнірук, І. Л. зін. Разом \$6.25.

Т-ка М. Мойсок зібрав на асн ч. 80; М. Мойсок \$1.00; по 50 ц.: Д. Юрчук, Л. Коваль, П. Сактур, І. Крук; В. Довбак 25 ц. Разом \$3.00.

В. Луцк на асн ч. 126; В. Луцк \$1.00; по 50 ц.: М. Зон, І. Бойчук. Разом \$2.00.

С. Дубинський на асн ч. 106; С. Дубинський \$2.00, К. Дубинська \$1.00; по 15 ц.: С. Калер, С. Ужанос, П. Король, Г. Жедус; по 10 ц.: Г. Граський, Т. Сандар, І. Кізаек; А. Мукула 5 ц. Разом \$3.85.

Д. Камаронський зібрав на асн ч.

94; по 50 ц.: М. Мороз, Н. Матієр; В. Фешик 25 ц. Разом \$1.25.

Тов. І. Слободян з Грелес, Онт. зібрав на асн: Іван і Василіна Слободян \$10.00; по \$1.00: Д. Цанк, В. Коваль, Ф. Гушулак, Н. Слободян, І. Бузлик, Ф. Каліш. Разом \$16.00.

Ф. Дутка з В. Форт Віл'ям зібрав на асн ч. 156; по \$1.00: І. Костур, Д. Гаушак, І. Сузда, І. Задорожний, В. Пінюк, П. Білий, І. Погорілиця; по 50 ц.: Ф. Дука, М. Вітв, А. Білий, А. Квасницький, С. Гаюта, Л. Ковска, І. Нікелсон, С. Соколовський, Я. Білий, В. Ковалевич, П. Андрейчук, В. Бунда, С. Гаушак, В. Совак, В. Піванін, Т. Трибук, К. Гаюта, М. Варнос, О. Чеховий, П. Сернеський, В. Нанфор, В. Манорик, М. Сиринюк, Д. Білар, Т. Фокіта, С. Деревінський, С. Гаюта, І. Гудак; по 25 ц.: М. Юрик, Ф. Бегмат, С. Сешини. Разом \$21.75.

О. Борський з В. Форт Віл'ям, Онт. зібрав на асн ч. 180; О. Борський \$3.00, О. Чепуско \$1.00. Разом \$4.00.

М. Яровий на асн ч. 183 — \$5.00. Гр. Андрейчук з В. Ф. В. зібрав на асн ч. 185; по \$1.00: Гр. Андрейчук, Г. Катеринюк; по 50 ц.: Ольга Андрейчук, А. Роборська, І. Яшан; по 25 ц.: В. Піванін, І. Андрейчук, І. Балмак, Л. Кондрешин. Разом \$4.50.

Я. Євчин з В. Ф. В. зібрав на асн ч. 181; по \$1.00: Я. Євчин, В. Бузда, Т. Трибук, М. Піванін, М. Кмет, П. Євчин; по 50 ц.: І. Жабко, М. Залезський, Д. Кришак, С. Корій, Ф. Сталик, В. Степалак, Г. Галовський; по 25 ц.: Д. Парубій, Н. Макарук, В. Бойда, М. Досюк, П. Гробовий, М. Гриняк, Діверен, Ю. Янішн, П. Гарасюк, В. Мельник, Ор. Кузак, В. Крижановський, П. Бенлар, П. Макарук, В. Мартенюк, О. Брик, Ф. Ємчур, М. Коронюк, М. Вітв, О. Чепуско, В. Безальюк, М. Гарасюк 10 ц. Разом \$14.85.

Всім членам і жертвовальцям висказуємо шире подяку за їхні жертви на УР.Д. у Форт Віл'ям.

Д. Юрчук, секр.

ЖЕРТВИ НА СЦЕНЕРІЮ В РУАН, КВЕ.

На влаштована відомої сцени в нашій організації, ми зарядили збірку. Зложили на ту ціль свої жертви наступні т. т.:

По \$5.00: В. Ганк, І. Волошук, Петро Юркович; по \$2.00: В. Лисан, Гр. Личук, С. Левчук, Г. Руснак, А. Ракоцук, С. Рев, П. Алексєдрович, Ф. Подстунський, А. Яковчук; по \$1.00: М. Мізувський, І. Гітка, О. Обачук, С. Юзефович, Я. Березовський, О. Юркович, І. Ритар, Ф. Давок, Н. Семчук, І. Рєштин, Г. Буксита, І. Бєловський, І. Радський, П. Білоголова, Ю. Бобовський, Ф. Федічук, М. Коронюк, В. Даркін, Ф. Ліндук, М. Сорочковський, М. Корван, М. Юркович, С. Санберт, А. Юркович, М. Михайлюк, І. Ковальчук; по 50 ц.: Г. Ванкоцук, Я. Мартинюк, М. Бозик, Н. Буска, П. Ткач, Ф. Рубик, І. Мишковський, Ф. Фюрчук, І. Мишкович, Д. Марок, М. Липтанович, М. Ружанський, М. Ружанська, Александроніч Н. Шербатий, А. Чайковський, С. Самбірський, В. Жуганевич. Разом \$68.00.

Всім жертвовальцям висказуємо шире подяку.

Василь Лисан, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

БРУКЛЕНДС, МАЙ. Одним подается до відомою часникою відділу Жінкесей в Бруклендс, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ відбуваються в віторок, 23 квітня, в годині 8. вечере. Присутність всіх обов'язкова.

ДІ ПЕС, МАЙ. Стараним робітничим організаціям, що згуртовані при УРД в Ді Пес, Ман., відбувається в середу, четвер, п'ятницю й суботу — 17, 18, 19 і 20 квітня 1929 р. в селі УРД ВЕЛИКИЙ БАЗАР. Початок базару в середу, 17 квітня, в 2-й годині пополудні. Базар буде продовжуватися до 12-ї години вчора. На базарі буде багато нарвнських річей, які буде можна набути через розгравку або купно. Бстун на базар вільний для всіх.

НА ПРОДАЖ ресторан, пожежений в добрий місяць, бізнес добрий. Хочу скоро продати за готівку, бо вінжаюсь з місцевістю. Інтересуючих прошу зголошуватися на адресу: AMERICAN LUNCH 61 S. CUMBERLAND ST. FORT ARTHUR, ONT.

НА ПРОДАЖ в добрий положенні в місті Нью Торонто, 5-кімнатова муурована хата з верендою за шклом. На цілому хатю цементований сальер. Будова хати займає 22x35 футів, на площі 25x110. Другий такий самий діот в межу. В салері вложений фогінес. В хаті є підлога і передні двері дубові. Хата має подвійні зимові вікна. Електрика і вода прогнущена. В хаті є електрична кухня, до котрої влучений спеціальний дрп. Хата добре звичнена і вималювана. Барує ренту \$35.00 в місяць. До миської стрічари 2 мінтні ходи. Три роки тому як ця хата збудував сам для себе, але з той причини, що моя жена слаба і мусямо виїхати до краю, продаю за уміркований ціні й інтересуючих по інформації прошу писати на таку адресу: G. TOFAN Box 44. New Toronto, Ont.

Товариші! Приєднуйте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"!

ДР. Ф. РИБАК

М.Д. С.М. L.M.C.C. ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР З довголітньою практикою в шпиталіх Вініпегу, Віл'яма й Монреалі. Операції виконує в шпиталіх. Офіс: — 504 SELKIRK AVE. Телефон: — 55 823. Residences: — 512 ALFRED AVE. Телефон: — 54 909. WINNIPEG, MAN., CANADA

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФ-ДІМ І Р.З.Т. ПО СХ. КАНАДІ.

Цим повідомляється всі відділи ТУРФДІМ, Жіночної Секції і РЗТ, що згідно з ухвалами Десятого З'їзду ТУРФДІМ і П'ятого Конвенції РЗТ, Центральний Виконком ТУРФДІМ і Головний Заряд РЗТ висилають на організаційну обіздку тов. Івана Стокалака, який перше об'їде східну Канаду, а потім західну.

Тов. Стокалак відвідає наступні місцевості: Вайт Ривер, Онт.—18. і 19. квітня. Шапко, Онт.—21. квітня. Садборн, Онт.—22. і 23. квітня.

Коністон, Онт.—24, 25. і 26. квітня. Еспаноло, Онт.—28. квітня. Су Сейнт Мері (Бей Вю), Онт.—30. квітня, 1. і 2. травня. Су Сейнт Мері, Онт.—3, 4. і 5. травня.

Товариші й товаришки! ЦВК ТУРФДІМ і Головний Заряд РЗТ звертаються до вас з просьбою, щоби ви проголосили в своїй місцевості добре всі ці мітінги та постаралися зробити їх як найбільше успішними.

В кожній місцевості з. Стокалак буде мати мітінги з зарядами наших організацій, також зі всім членством відділів ТУРФДІМ, Жінкесей і РЗТ і МАСОВИ ВІЧА, на які треба притягнути найбільше число робітників і робітниць та дати їм змогу почути про значення і здобутки наших робітничих організацій. Також проситься всім нашим відділам, щоби постаралися дати організаторови всяку моральну і матеріальну поміч, за що ЦВК ТУРФДІМ і Головний Заряд РЗТ вам шире дякує.

За ЦВК ТУРФДІМ, М. Шатувський. За Гол. Заряд РЗТ, О. Хомінький.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФДІМ І РЗТ ПО ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

Цим повідомляється всі відділи ТУРФДІМ і РЗТ, що ЦВК ТУРФДІМ і Головний Заряд РЗТ висилають на організаційну обіздку т. Івана Кабановського по західній Канаді, який відвідає наступні місцевості:

Манітос Парк, Алта.—Четвер, 18. квітня. Кедомоні, Алта.—П'ятниця і субота, 19. і 20. квітня. Едсон, Алта.—Віторок і середа, 23. і 24. квітня. Кардіф, Алта.—Четвер і п'ятниця, 25. і 26. квітня. Едмонтон, Алта.—Неділя, 28. квітня.

Товариші й товаришки! В місцевостях, де т. І. Кабановський затримається тільки один день, треба скликати масове віче; в місцевостях, де організатор затримається два дні, то в перший день треба скликати спеціальні збори самого членства, а на другий день масове віче. Оголошення на спеціальні збори членства і на масові віча висилається кожному відділові, а заряди відділів повинні подбати, щоби такі збори добре проголосити в своїй місцевості.

Таким проситься всім відділам дати організаторови всяку моральну і матеріальну поміч, за що ЦВК ТУРФДІМ і Головний Заряд РЗТ вам шире дякує.

За ЦВК ТУРФДІМ, М. Шатувський. За Гол. Заряд РЗТ, Ом. Хомінький.

ХТО МАЄ НА ПРОДАЖ або до винайому будинок по уміркований ціні й на легкі сплати, згодити до одного тижня написати на адресу: LOUIS LAYCHUK General Delivery CALGARY, ALTA.

Др. В. ЧАСНИЙ ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (М.Д., С.М., L.M.C.C.) з практикою в шпиталіх в Монреалі і Ст. Боніфес. 413 SELKIRK AVE. — Phone 55 866 — WINNIPEG (На місці д-ра Гермабека) Урдує вечерам.

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ Виробляємо найкращі і з найліпших сукон убрання й оверковти після найліпших мод і на означений час і за вдоволення ручного. ЗАХОДІТЬ ДО НАС ОСОБИСТО, А З ПРОВІНЦІЙ ПИШІТЬ ДО: KUZUK & DEMELW 614 MAIN STREET Cor. JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ Робимо до міри зимові оверковти, осні плащі, убрання, сута найліпшої моди з найліпшої матерії і гудка по зпакненні ціні. Завеземо роботу на означений час і за вдоволення ручного. Також чистимо, прасуємо й направляємо. А. СНОМА — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРКИ ЖІН. СЕКЦІЇ ТУРФДІМ. Повідомляємо всі відділи Жінкесей ТУРФДІМ в західній Канаді, що організаторка Ц.К. Жінкесей відвідає різні місцевості в такому порядку:

Колгорт, Алта.—19. квітня. Комен, Алта.—20. 21. і 22. квітня. Гилкест, Алта.—23. квітня. Белмо, Алта.—24. квітня. Медисин Гет, Алта.—26, 27. і 28. квітня. Сніфт Корент, Саск.—29. і 30. квітня. Мус Джо, Саск.—1, 2. і 3. травня. Ріджайна, Саск.—4, 5. і 6. травня. Бішфейт, Саск.—7. і 8. травня. Брендон, Ман.—9. і 10. травня. Портгед за Прері, Ман.—11. і 12. травня.

Просимо відділи Жінкесей і всі братні організації дати нашій організаторці всяку моральну й матеріальну допомогу в її роботі. За Ц.К. Жінкесей ТУРФДІМ, М. Манітоска, секр.

МАЮ НА ПРОДАЖ малу 10-акрову ферму, три миль в пів від Порт Артура, Онт. Хто хоче набути кусень доброї землі, має добру нагоду це зробити. Програ за \$550.00. Прошу зголошуватися на адресу: HARRY SEMANIUK 547 ALBION ST. PORT ARTHUR, ONT.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ малу 10-акрову ферму, три миль в пів від Порт Артура, Онт. Хто хоче набути кусень доброї землі, має добру нагоду це зробити. Програ за \$550.00. Прошу зголошуватися на адресу: HARRY SEMANIUK 547 ALBION ST. PORT ARTHUR, ONT.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

МАЮ НА ПРОДАЖ такі річні: кичені комби за \$16.00, електричні прелка — \$20.00, дубовий дресер — \$20.00, дек до писання — \$7.00, диск бокс — \$5.00 і динке дідко. Зголошуватись на асн: 555 JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

ДРУЖНЬО ДОПОМАГАЄМО ОДНІ ОДНИМ.

Я отримав асн ч. і \$10.00 грішми від відділу Р.З.Т. в Савт Поркюайн, Онт. Це частина грошей, що їх товариші і товаришки зложили для мене з лютого цього року на своїх зборах Р.З.Т. в сумі \$36.00. Я дякую щиро всім жертвовальцям. Жертвували салдуучі товариші і товаришки: Манолія Данджко \$5.00; по \$2.00: І. Костиник, М. Піванін, М. Магун, І. Платок, В. Піванін, П. Стефанський, С. Гітка, М. Данджук, В. Бончар, І. Милін; по \$1.00: І. Терешук, М. Ривого, Н. Рєштин, М. Міронюк, В. Банасюк, Н. Шалаган, А. Забіяка, О. Моздир, Марія Зайц, Т. Мудрий; по 50 ц.: Г. Кібек, Федора Устаник. Разом \$36.00.

Слід згадати, що коли я ввійшов з шпиталю в Торонто під ліку 1927 р. і повернувся назад до Савт Поркюайн, мене приїхав хорого до своєї хати товариші і товаришка Дашлюк і за мене винагородження перетримали мене через десять місяців у невідлучній стані. І через той ділий час опікуни хорих і інші товариші й товаришки відвідували і помагали мені як морально, так і матеріально настільки могли. Як почала наставатись друга зима, товариші, бачучи мє безвихідне положення, постарались вислати мене до санаторії, де лежу я вже п'ятий місяць на туберкульозу. Товариші, виславши мене туди, вислаливали за каси Р.З.Т. \$30.00 на подорож, небажачи згортувати тих грошей. Зате все я товаришам і товаришкам сердечно дякую.

Д. Михайлюк.

Санаторія у Вестон, Онт.

ЧОМУ-Б НЕ ПИСАТИ ПРАВДУ?

На еторіках "Укр. Роб. Вістей" з 12. лютого ч. 18 був поміщений допис з Сімо, Онт. н. "Недобраість". У тому дописові подається, що в нашому

ПРИХОДІТЬ НА ПРЕДСТАВЛЕННЯ ПОЛЬСЬКОГО ТОВАРИСТВА!

АМАТОРСЬКИЙ ГУРТКО ПОЛЬСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ТОВАРИСТВА У ВІННІПЕГУ відіграє

В СУБОТУ, 20. КВІТНЯ 1929 РОКУ В САЛІ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ У ВІННІПЕГУ гарну комедію на три дії п. н.:

"СУСІДИ"

і комедію в однім акті п. н.:

"